

20.2.2003

3

*Tutkinnon kaksiportaisuus
puhuttaa tiedekunnissa*

*Mediatuottajat aloittivat
innostuneissa tunnelmissa*

Suojaa koneesi viruksilta!

tietopisto

OULUN YLIOPISTO

tässä numerossa:

KASVOTUSTEN	1
HENKILÖUUTISIA	12
MYÖNNETTYJÄ APURAHOJA	12
HALLITUKSEN PÄÄTÖKSIÄ	13
UUDET DOSENTIT	14
VUOKRATTAVANA	14
KIRJASTO TIEDOTTAA	15
YLIOPISTOSSA TAPAHTUU	15
SUORITETTUJA TUTKINTOJA	18
APURAHOJA	19
AVOIMIA VIRKOJA JA TOIMIA	21
LIIKUNTATIEDOTUKSIA	23

Päätoimittaja
Tapio Mäkinen

Toimittajat
Minna Peltola
Anna-Maria Raudaskoski

Taitto ja kuvankäsittely
Hilkka Suorsa

Osoitteet
Liisa Salmela

Kannen suunnittelu
Pasi Terästi

Kannen kuva
Petri Anttonen

Sisäsivujen graafinen suunnittelu
Pasi Terästi

Lehti ilmestyy kevätlukukauden aikana joka toinen viikko seuraavasti: 6/3 20/3 3/4 17/4 2/5 15/5 28/5 12/6

Materiaali viimeistään **viikkoa ennen ilmestymispäivää** viestintäyksikköön sähköpostilla: Tietopisto@oulu.fi sisäisessä postissa (paperi ja levyke): 8VIEST

Materiaali pyydetään toimittamaan **ilman muotoiluja**: ei suuraakkosia, laatikoita, kehyksiä, logoja, rastereita tai muita asetteluja. Muotoilut tehdään toimituksessa.

Toimitus ei vastaa siitä, jos materiaali jää julkaisematta laite-, yhteys- ym. häiriöiden takia. Aineiston perilletulon voi varmistaa soittamalla puh. 553 4096 tai faxilla 553 4078. Jakeluoikaisut lähimmälle virastomestarille tai viestintäyksikköön puh. 553 4096.

Mainosmateriaali tulee toimittaa julkaistavaksi valmiiksi suunniteltuna ja mieluiten siistinä paperitulosteena.

Ilmoitushinnat:
1/1 s. 168 euroa
1/2 s. 100 euroa
1/4 s. 67 euroa
Hintoihin lisätään alv 22 %.

Osoite
Pentti Kaiteran katu 1, 4. kerros
Linnanmaa
PL 8000, 90014 OULUN YLIOPISTO
Puhelin (08) 553 1011
Faksi (08) 553 4078
<http://www-hallinto.oulu.fi/viestin/t-pisto/>

ISSN 0788-7124
Oulun yliopistopaino 2003

KASVOTUSTEN

Monialainen HUMANISTI

”Työn ja opiskelun yhdistäminen tulee toimimaan. Siinä ei ole mitään ongelmaa”, sanoo kirjallisuuden lehtori, filosofian lisensiaatti **Ilmari Leppihalme**, joka aloitti mediatuottajan maisteriohjelman opintonsa helmikuun alussa. Paluu opiskelijamaailmaan tapahtui vaihtoehdon vuoksi.

”Kirjallisuustieteessä ei ole jaossa kovin paljon paikkoja ja virkoja, joten siksi täytyy hakea muitakin vaihtoehtoja. Mediatuottajan pätevyys lisää valinnanmahdollisuuksia”, painottaa Leppihalme.

OPETUSTA JA TUTKIMUSTA

Ilmari Leppihalme on alun perin opiskellut pääaineenaan suomen kieltä. Parin opiskeluvuoden jälkeen hän kuitenkin huomasi, että kirjallisuus kiinnostaa enemmän ja alkoi systemaattisesti suorittaa kirjallisuuden opintoja.

Kirjallisuuden tuntiopettajana Leppihalme aloitti vuonna 1994 ja on sen jälkeen työskennellyt taideaineiden ja antropologian laitoksessa myös amanuenssina ja projektitutkijana. Parin viimeisen vuoden ajan hän on työskennellyt määrääkainena kirjallisuuden lehtorina. ”Olen pitkälle ajautunut tilanteeseen, missä nyt olen. Ei tässä kauhean tietoisia valintoja ole tullut tehtyä.”

Leppihalme on suuntautunut kotimaiseen ja erityisesti 1960-luvun kirjallisuuteen ja kulttuuriin. Hänen väitöskirjansakin kohde – **Anu Kaipaisen** teos *Arkkienväli Oulussa* – kuuluu samaan kontekstiin. Väitöskirja käsittelee sanataideteoksen dialogia oman aikansa ja kirjallisen tradition kanssa.

Muihin Leppihalmeen kirjallisiin mielenkiinnon kohteisiin kuuluvat gender-tutkimus ja venäläisen **Mihail Bah-tinin** kommunikaatioteoria ja erityisesti dialogismin käsite. Myös 1990- ja 2000-luvun kirjallisuus kiinnostaa, ja parasta aikaa työn alla onkin kotimaisen nykykirjallisuuden proseminaa-

Ilmari Leppihalme ei jaa työ- ja vapaa-aikaansa. Hän puhuu mieluummin mielekkäästä toiminnasta kuin vapaa-ajasta, koska lähes kaikki aika menee työn parissa. ”Mutta sen ajan, mikä on täysin omaa, käytän kyllä urheiluun. Aikidoon, iaidoon ja salilla käymiseen.”

Titta Lahtinen

rin vetäminen. ”Proseminaarin myötä nykykirjallisuutta tulee luettua paljon. Oman ajan kuvaukset kiinnostavat, koska niiden kautta haluaa ymmärtää aikaansa ja sitä, mitä on tapahtunut 1990-luvulla ja vuosituuhannen vaihteessa.”

Myös väitöskirja työllistää. Vakaa aikomus on saada väitöskirja käsikirjoitusasteelle tämän vuoden puolella.

KIELENTARKASTUSTA JA SISÄLTÖJÄ

Kirjallisuus- ja kulttuuritutkimuksen lisäksi Ilmari Leppihalme on tehnyt kielentarkastajan ja sisältötuottajan töitä reilun vuoden verran. Oman toiminnan hän perusti viime kesäkuussa. ”Olin jo kauan miettinyt, mikä voisi olla sellainen ala, jossa voisin hyödyntää tähänastista koulutustani ja humanistista osaamistani joksikin sellaiseksi, jolla olisi kysyntää markkinoilla. Kielenmuokkauksen ja sisältötuotannon tarjoaminen on mielestäni yksinkertainen, mutta toimiva idea”, sanoo Leppihalme.

Työ alkoi siitä, kun tuttava pyysi tarkistamaan tekstin kieliasun ja Leppihalme teki sen tuntopalveluksena muodollista korvausta vastaan. ”Kun hommia alkoi tulla sen verran, että yrityksen perustaminen tuli järkeväksi, ajattelin, että tässähan tätä työtä voi käytännössä harjoitella. Hyvin pieni-

muotoistahan tämä yritystoiminta vielä on, mutta olen varovasti opetellut näitä hommia.”

Opinnot mediatuottajan maisteriohjelmassa tuntuvat luonnolliselta jatkeelta yritystoiminnalle, koska Leppihalme aikoo tulevaisuudessa laajentaa toimialaansa myös tuottamiseen. ”Jatkossa pyrin siis siihen, että pääsisin koordinoimaan muiden tekemiä tuotteita ja luomaan toimintaedellytyksiä muille.”

METKAssa Ilmari Leppihalmetta kiinnostavat etenkin liiketaloudellinen ja tekninen puoli. Hän puhuu kompetenssokolmiosta, joka muodostuu lajin ja kentän tuntemuksesta, teknisestä osaamisesta sekä liiketaloudellisesta ajattelusta. ”Lajin ja kentän tuntemus on suhteellisen vahva taustalla olevan tutkijan koulutuksen takia, mutta liiketaloudellista ja teknistä puolta pitää harjaannuttaa paljon.”

Ensimmäinen tapaaminen METKAN porukan kanssa on takana ja henkilökohtaisen opintosuunnitelman painopisteitäkin jo hahmoteltu. METKAN opiskelijoilta Leppihalme toivoo verkostoitumista jo itsessään. ”Koska porukka on niin heterogeeninen, uskon, että siitä syntyy jotakin.”

”Koulutuksen myötä odotan toki myös alueellista verkostoitumista ja kontaktipintaa sekä tietysti ammatillisia valmiuksia”, tuumii Leppihalme.

KIRJAILIJAELEMÄIÄ JA KUMMITUSTARINOITA

Media-alan työkokemustaan Ilmari Leppihalme on kartuttanut tekemällä Oulun kaupunginkirjastolle pilottisivuston **Teuvo Pakkalasta** Kirjailijat Oulussa -projektiin. Myös virtuaalikirjasto 1960-luvun kirjallisuudesta ja kulttuurista kirjallisuustieteen virtuaaliyliopiston oppimisympäristöön yhdessä kirjallisuus-oppiaineen amanuenssi **Aimo Roinisen** kanssa kuuluu Leppihalmeen meriitteihin.

Parasta aikaa Leppihalme on mukana käsikirjoittajana eräässä Maa Pontevan koordinoimassa multimediahankkeessa. Kirjallisuudentutkijain vuosikirjan 2002 toimittaminen yhdessä **Sanna Karkulehdon** kanssa alkaa olla loppusuoralla.

Kummitusjahti Oulussa -teos on ideoinnin asteella yhdessä historian tutkija ja Oulu-tuntija **Markus H. Korho-**

sen kanssa. ”Kummitusjahti Oulussa tarkoittaisi kirjaa, jossa tehtäisiin katsaus oululaisiin kummitustaloihin. Ajatuksena olisi se, että melkein mihin tahansa vanhaan taloon liittyy kummitustarinoita. Jostakin ne kummitustarinat aina tulevat, ja joku funktio niillä on.”

”Teos ei olisi mitään tunnustuksellista, vaan lähestymistapa olisi nimenomaan se, että asiaa tutkittaisiin ennen kaikkea kertomuksina ja tarinoita tarinoina”, painottaa Leppihalme.

ITSENSÄ MARKKINOINTIA

Työnsä monialaisuuden Ilmari Leppihalme kokee pelkästään positiiviseksi. ”Tällä hetkellä puhutaan paljon humanistien uusista työnkuvista ja siinä painottuu aika tavalla monialaisuus. Esimerkiksi se toimenkuva, mikä minulla yrittäjänä on, edustaa uudentyypistä humanistista työnkuvaa, koska siinä

yhdistyvät liiketaloudellinen ajattelu, digitaalinen media ja perinteinen tutkijakoulutus.

Leppihalmeen mukaan oman osaisensa markkinointi, tuotteistaminen ja hinnoittelu ovat perinteisesti olleet humanisteille vaikeita. Uusiin humanistisiin työnkuviin mentäessä niitä on kuitenkin välttämätöntä opetella.

”Tässä vaiheessa on tärkeä olla mukana siinä, mitä tapahtuu. Kun puhutaan kolmannesta kulttuurista tai aallosta, on tärkeä olla mukana aallonharjalla, jos aikoo sijoittua alalle. Voi olla, että jatkossa media-alalla on enemmän tarjontaa kuin kysyntää, mutta sijoittuminen on minusta näiden vuosien asia ja sen takia haluan olla mukana kehityksessä”, toteaa tuleva mediatuottaja.

TITTA LAHTINEN

Virustohtori varoittaa:

Turvallista tietokoneohjelmaa ei ole olemassakaan

Tietokonevirukset alkavat olla tuttuja yhä useammalle tietokoneen käyttäjälle. Tutkittua tietoa viruksista ja niiden torjunnasta saatiin, kun ”virustohtori” **Marko Helenius** Tampereen yliopiston virustutkimusyksiköstä vieraili yliopistossa helmikuun alussa. Helenius väitteli aiheesta viime kesänä.

Maailmalla liikkuu kymmeniä tuhansia tietokoneviruksia ja -matoja ja lisää syntyy satojen kuukausivauhdilla. Niinpä virukset ovat paha ongelma ja niiden aiheuttamat järjestelmäkatkokset ja puhdistamiset maksavat aikaa ja rahaa.

Esityksessään Helenius listasi erityyppiset virukset, kuten Troijan hevoset, madot ja makrovirukset. Useimmat näistä leviävät sähköpostin välityksellä. Luennon lopuksi yleisölle näytettiin myös demo virusten torjunnasta.

Viruksilta voi Heleniuksen mukaan suojautua korkeintaan kohtuullisesti, mutta kehitys on menossa kuitenkin parempaan suuntaan: ainakin tietoisuus ongelman olemassa olosta paranee koko ajan.

Helenius korosti torjuntaohjelmien merkitystä taistelussa viruksia vastaan. ”Virusten torjunta on hyvä automatisoida mahdollisimman pitkälle, ettei torjunta ole yksinomaan käyttäjän vastuulla.” Hyvin toteutettu torjunta on hänen mukaansa muutakin kuin tunnettujen virusten etsintää.

Hän myös muistutti, että yrityksissä ja organisaatioissa tarvitaan ohjeistus säännöistä ja menettelytavoista sekä koulutusta. Myös vastuista on sovittava.

Marko Heleniuksen mukaan virustorjunnan tulisi lähteä tietokonejärjestelmien tietoturvallisuuden suunnittelusta. Parhaaseen tulokseen päästään vasta, kun saadaan rajoituksia laitteis-

totasolle asti, sillä vielä ei ole keksitty täysin virusturvallisia ohjelmistoja.

Turvallinen tietokoneen käyttö ei ole Heleniuksen mukaan uhkarohkeaa.

Marko Heleniuksen mukaan virusten kirjoittajista tiedetään varsin vähän. ”Heillä on useita motiiveja. Osa tekee pelkästään ilkeää. Ongelman laajuuteen vaikuttaa, että heillä on hiljainen hyväksyntä, toimintaa pidetään jopa harmittomana.”

Kuva: Anna-Maria Raudaskoski

Se merkitsee, että riskialttiin tiedon käyttöä tulee rajoittaa. Erityisesti on varottava sähköpostin liitetiedostoja ja riskialttiiden ohjelmistojen tai tiedostojen käyttöä. Suositeltavia tiedostomuotoja ovat rtf- ja pdf-muodot.

”EI SE OLE ENNENKÄÄN...”

Oulun yliopiston ATK-keskus saa käyttäjiltä virusilmoituksia tasaiseen tahtiin. ATK-suunnittelija **Janne Suvannon** mukaan varsinaisia avunpyyntöjä virushyökkäyksen kohteeksi joutuneilta tulee keskimäärin kolme kertaa viikossa. Minimissään Suvannolta kuluu työaika virustaisteluun nelisen tuntia viikossa, mutta epidemian sattuessa kaikki työtunnit kuluvat virusten jälkien korjailuun.

Viruksia liikkuu yliopiston koneissa moninkertaisesti ilmoituksiin verrattuna, mutta torjuntaohjelmat pitävät huolen siitä, että suurempia vahinkoja ei ole päässyt tapahtumaan. ”Joskus käyttäjä on itse aiheuttanut vahingon yrittäessään puhdistaa konettaan viruksista. Tähän mennessä yliopiston koneissa liikkuneet virukset ovat tyytynneet pääasiassa vain leviämään”, Suvanto tarkentaa.

Edellinen laajempi epidemia sattui joulun alla, jolloin yliopistolaisillekin tuli tutuksi takaportteja asentanut Bugbear-virus.

Tietoisuus siitä, että itse kunkin kone saattaa joutua virushyökkäyksen kohteeksi alkaa Janne Suvannon mukaan olla yliopistossa jo melko hyvällä tolalla. ”Ihmiset alkavat ymmärtää, ettei virusta hankita aina omilla toimilla, se iskee ennemmin tai myöhemmin. Hättää ei ole, jos torjunta on kunnossa.”

Joskus tosin Suvantokin tapaa asiak-

kaita, jotka uskovat, ettei virus iske, ”kun ei se ole ennenkään iskenyt”.

OHJELMAT LUOTETTAVASTA LÄHTEESTÄ

Pahimpina virusten levittäjinä Suvanto pitää sähköpostin liitetiedostoja. ”Jos liitetiedostollinen viesti tulee epäilyttävästä osoitteesta, kannattaa ennen sen avaamista kysyä lähettäjältä, onko tämä lähettänyt viestin. Jos vastausta ei kuulu tai lähettäjä kieltää lähetyksen, pitää koko viesti laittaa roskeen ja tyhjentää roskakori.”

Sähköpostiohjelmasta kannattaa myös poistaa viestien esikatseluikkunat.

Suvanto korostaa myös, että koneeseen ladattavat tai Internetistä imuroitavat ohjelmat on otava luotettavasta lähteestä peräisin. Hakemistojen jakamisessa työasemilta tai palvelimilta toisille käyttäjille on huolehdittava, että käyttäjän tunnistus on käytössä.

Myös koneessa oleva käyttöjärjestelmä, www-selain ja sähköpostiohjelma on pidettävä turvallisina, koska monetkin virukset ja madot hyödynävät juuri niistä löytyviä tietoturva-aukkoja.

Virustorjunta täytyy pitää aina ajan tasalla. Jos käytössä on esimerkiksi vuoden vanha virustorjuntaohjelma, kannattaa ohjelma päivittää heti uudempaan. Ohjelman virustietokannat tulisi päivittää vähintään kaksi kertaa viikossa, ellei torjuntaohjelmassa ole virustietokantojen automaattipäivitystä.

PÄIVITYS ON HELPPOA

Yliopiston henkilökunnan ja opiskelijoiden työkonneissa on F-Securen Anti-

Virus-viruksentorjuntaohjelma, jonka BackWeb-toiminto tekee automaattisesti tietokantapäivityksiä uusien virusten varalta. Henkilökunnalla ja opiskelijoilla on mahdollisuus asentaa F-Securen Anti-Virus myös kotikoneisiinsa, koska ohjelmistolle on hankittu kampuslisenssi.

F-Securen uusimman version voi ladata ATK-keskuksen ohjelmistojakelusta, josta löytyvät myös ohjelman asennusohjeet.

Yliopistolla mikrotukihenkilöt pitävät huolen edellä mainituista tietoturvapäivityksistä ja kotona oman koneen päivitystarpeen voi tarkistaa Microsoftin sivuilta osoitteesta <windowsupdate.microsoft.com>

Automaattinen sivusto näyttää, mitä päivityksiä käyttäjän koneelta puuttuu ja asentaminenkin käy ”rasti ruutuun”-menetelmällä.

Jos et tiedä, onko työkoneesi virustorjunta kunnossa, ota yhteyttä omaan mikrotukihenkilöösi tai lähetä sähköpostia atk-keskukseen osoitteeseen antivirus@oulu.fi (AMR)

Muutamia hyödyllisiä linkkejä:

ATK-keskuksen ohjelmistojakelu (kirjaututaan pajun tai koivun käyttäjätunnuksella ja salasalla): <https://www.oulu.fi/jakelu>

F-Securen tietoturvakeskus (ohjeita virusten poistoon ja viruskuvauksia): <www.f-secure.com/fin/tt-keskus.shtml>

F-Securen tuotteiden ohjeita: <www.f-secure.com/fin/tuki.shtml>

Microsoft Windows tietoturva- ja korjauspäivitykset: <windowsupdate.microsoft.com>

Microsoft Office tietoturva- ja korjauspäivitykset: <office.microsoft.com/ProductUpdates>

TIETOPISTON KEVÄTAIKATAULU 2003

nro	ilmestymispäivä	aineistopäivä	nro	ilmestymispäivä	aineistopäivä
1	23.1.	16.1.	7	17.4.	10.4.
2	6.2.	30.1.	8	2.5.	24.4.
3	20.2.	13.2.	9	15.5.	8.5.
4	6.3.	27.2.	10	28.5.	21.5.
5	20.3.	13.3.	11	12.6.	5.6.
6	3.4.	27.3.			

tietopisto

Mediatuottajilla metka aloitus

Pohjoinen vahvistuu mediatuotannon alalla

Mediatuottajan maisteri-ohjelma METKA avattiin helmikuun alussa innostuneissa tunnelmissa. Professori **Liisi Huhtala** iloitsi tämän ”erittäin hauskan tilaisuuden” avaussanoissaan ohjelman herättämästä valtakunnallisesta kiinnostuksesta ja toivotti ohjelmaan valitut 23 opiskelijaa lämpimästi tervetulleiksi. Yli puolet aloittajista on muualta kuin Oulun seudulta.

METKA on historiallinen hanke, sillä se on ainoa tuottajakoulutus Pohjois-Suomessa ja Taideteollisen korkeakoulun tarjoaman elokuvatuottajakoulutuksen lisäksi ainoa yliopistotasoinen elokuva-, televisio- ja uusmedia-alan tuottajakoulutus Suomessa. Koulutuksen avulla lisätään audiovisuaalista ja sisältötuotannon osaamista, yrittäjyyttä ja työllisyyttä pohjoisessa.

Liisi Huhtalan mukaan METKA vastaa huutoon sisältötuotannosta. ”Sisältöä tuotetaan vain tekemällä, ei se muuten ilmesty. Kaikilla opiskelijoiksi valituilla on ennestään kokemusta ja tietoa alasta ja nyt alkava muuntokoulutus lisäämään sitä.”

Ohjelmasta toivotaankin alan innovaatioiden kehityksen moottoria pohjoisessa Suomessa. Huhtala oli hyvillään siitä, että monilla hakijoilla oli mielessään Ouluun ja pohjoiseen sitoutuminen. Keskeisesti mukana olevan Pohjoisen elokuva- ja mediakeskuksen POEMin toiminnanjohtaja **Markku Flink** totesi mediatuottajan koulutusohjelman vahvistavan oivallisesti Oulun pyrkimyksiä media- ja sisältötuotantoalan toiseksi valtakunnalliseksi keskuksiksi.

MONITIETEISYYTTÄ KOLMEN TIEDEKUNNAN VOIMIN

METKA-hanke saatiin ripeästi käyntiin. Liisi Huhtalan mukaan kiinnostus maisteri-ohjelmiin heräsi humanistisessa tiedekunnassa pari, kolme vuotta sitten. Ensimmäisenä ehti aloittamaan historian laitoksen tiedeviestinnän maisteri-ohjelma TIEMA syksyllä 2001. Taideaineiden ja antropologian laitoksen elokuvatutkimuksen piirissä viriteltiin

*METKAN pystyttäneillä hyvillä haltioilla oli hymy herkässä avajaisissa. Tässä vain osa: EU-koordinaattori **Hanna Honkamäkilä** (eturivissä takana), projektipäällikkö **Leena Viitanen**, professori **Liisi Huhtala**, projektipäällikkö **Sanna Karkulehto**, tuottaja **Outi Rousu**, takana taidehistorian lehtori **Jorma Mikola**, POEMin toiminnanjohtaja **Markku Flink**, Oulun lääninhallituksen ammattikasvatustarkastaja **Paula Lohikoski** ja elokuvatutkimuksen lehtori **Antti Pönni**.*

Anna-Maria Raudaskoski

pian sen jälkeen METKAA. Molemmissa maisteri-ohjelmissa kantavana ajatuksena on ollut työllisyys.

Idean isäksi Huhtala mainitsi silloisen elokuvatutkimuksen lehtorin **Pasi Nyssösen**. Asiaa lähti ”juonimaan” kokoon EU-koordinaattori **Hanna Honkamäkilä**. Muita ”hyviä haltioita” hankkeen takana ovat muun muassa elokuvatutkimuksen lehtori **Antti Pönni**, projektipäällikkö **Leena Viitanen** KOTUsta ja METKAN projektipäällikkö **Sanna Karkulehto**.

Koulutus kestää 2,5 vuotta. Se sisältää elokuvatutkimusta, taloustiedettä, yrittäjyyttä ja juridiikkaa. Tuotannolliset ja käytännön opinnot liittyvät elokuva- ja televisiotuotantoihin ja digitaaliseen mediaan.

Koulutuksen toteutuksessa on mukana yliopiston kolme tiedekuntaa: humanistinen, luonnontieteellinen ja taloustieteiden tiedekunta. Opetusta antavat taideaineiden ja antropologian laitoksen HuTKissa, tieojenkäsittelytieteiden laitoksen LuTKissa sekä TaTKin johtamisen ja yrittäjyyden laitos.

Muita yhteistyötahoja ovat Åbo Akademin Mediahuset Vaasassa, Oulun ammattikorkeakoulun viestinnän koulutusohjelma sekä alan yritykset. METKAA rahoittavat Euroopan sosiaalirahasto (ESR) ja Oulun lääninhallituksen sisvistososasto sekä Oulun kaupunki ja yritykset yhteensä reilulla 390 000 eurolla.

Maisterikoulutus tukee Oulun kasvusopimusta 2006, jossa sisältö- ja mediaklusteria kehitetään yhtenä Oulun seudun huipputekniikan kasvualana. (AMR)

KASVITIETEELLINEN PUUTARHA

Kasvihuoneet avoinna ma-pe klo 8–15 ja la-su klo 12–15; ulkopuutarha kesäaikana klo 8–20. Käyntiosoite: Linnanmaa, Kaitoväylä 5.

Oulun opettajankoulutuksen juhlaa

Elina Stjerna

Avajaisissa kantaesitettiin pedagogiikan opiskelijoiden tuottama, Antti Ruuttusen ohjaama juhlavideo, jossa entinen ja nykyinen opiskelija kohtasivat. Esitystä seurasi täysi salillinen henkilökuntaa ja opiskelijoita.

Runebergin päivänä 50 vuotta sitten Oulu pääsi korkeakoulukaupunkien sarjaan. Maan hallitus päätti 5.2.1953 perustaa Ouluun väliaikaisen opettajakorkeakoulun. Epäpäteviä opettajia oli koko maassa 2600 ja heistä piti aluksi koulutettaman päteviä.

Suuret ikäluokat olivat aloittamassa koulunkäyntiään, luokkakokoa oli lakisääteisesti pienennetty ja Sortavalan ja Suistamon seminaarit oli menetetty sodassa – siinä syitä opettajapulaan.

Korkeakoulua tavoittelivat muutkin paikkakunnat, joista vakavimmat kilpailijat olivat Seinäjoki ja Tampere. Kekkonen III hallituksessa käytiin tiukka äänestys, joka päättyi Oulun hyväksi 9–7.

Runebergin päivänä pidettiin juhlavuoden avajaiset opettajakorkeakoulun ensimmäisen rehtorin mukaan nimetyssä Kaljusensalissa. Juhla alkoi kansallisromanttisesti 15 kanteleen soinnuin musiikin sivuaineopiskelijoiden esittämänä. Myöhemmin saatiin kuulla saman ryhmän laulesitys, jonka johti **Marja Ervasti**.

Avauspuheen piti kasvatustieteiden ja opettajankoulutuksen yksikön johtaja **Riitta-Liisa Korkeamäki** ja Studia Generalia -sarjan avausluennon yksikön historiaa kirjoittava FM **Harri Turunen**.

Saatiin kuulla, että rehtori **Aatto Kaljusella** oli aloittaessaan kirjoituspöytä, ruutupaperi ja teroitettu kynä. Toimintaa oli 15 pisteessä eri puolilla kaupunkia. Niinpä opiskelijat hankkivat rehtorille mopon, jota hän kuulemma innokkaasti käytti.

Juhlavuoden aikana tulee olemaan Studia Generalia -luentoja sekä konsertteja ja taidetapahtumia. Pääjuhla pidetään 14.11. ja juhlapuhujaksi on lupautunut laitoksen kasvatti, presidentti **Martti Ahtisaari**.

JUHLAVUODEN tapahtumat keväällä

Studia Generalia -luentosarja

Opettajankoulutuksen professorit tienviitoittajina elämäkertataiteiden pohjalta

yliassistentti **Vappu Sunnari**
19.3. klo 14–15, Raahensali (L10)

Opettajankoulutus opettajien tarinoissa

professori **Leena Syrjälä**
23.4. klo 14–15, Kaljusensali (KTK 112)

Tarvitaanko opettajankoulutuksessa etiikan opetusta?

lehtori **Rauni Räsänen**
7.5. klo 14–15, Kaljusensali (KTK 112)

Konsertti- ja taidetapahtumasarja

Rakkaudesta iskelmään ja iskelmästä rakkauteen -konsertti. Tunnelmointia Juha ”Watt” Vainion musiikin ja sanoitusten parissa. Musiikkikasvatuksen koulutus ja Pohjan Sotilassoittokunta.

21.3. klo 19–22, Saalastinsali

Juhlamatinea (klassinen)
23.4. klo 16–17, Tiernasali (KTK 106)

Taiteiden ilta

Taito- ja taideaineiden opintojen lukuvuoden tuotoksia

6.5. klo 16–22, Wacklinin aula (KTK:n aula)

Pääjuhla pidetään 14.11.

Oulun yliopisto jalkautuu Nivalaan

Oulun yliopisto jalkautuu Nivalaan, kun paikkakunnalle rakennetaan elektroniikan mekaniikan tuotantostudio. Oulun yliopisto, Nivalan kaupunki ja kuusi muuta yhteisöä allekirjoittivat sopimuksen tuotantostudioyhteistyöstä kaksi viikkoa sitten. Tuotantostudiota hallinnoi Nivalan Teollisuuskylä Oy.

Studio on tarkoitus palvella alueen metalliteollisuutta tutkimuksen, tuotekehittelyn sekä koulutuksen kautta. Studionhanke on osa yliopiston yhteiskunnallista palvelutehtä-

vää, joka on saamassa lain voiman ensi vuonna. Tätä kautta odotetaan lisää rahaa yliopiston alueelliseen työhön.

Nivalan yksikkö ei ole itsenäinen toimija, vaan mukana ovat yhteistyökumppaneina muun muassa Kalajokilaakson koulutuskuntayhtymä ja Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu.

Oulun yliopistossa studiosta vastaa konetekniikan osasto. Yliopiston opettajat ja tutkijat työskentelevät ainakin osan ajasta Nivalassa.

Tiina Pistokosken tilalla Minna Peltola

Toimittaja **Tiina Pistokosken** vuorotteluvapaan ajan Oulun yliopiston viestintäpalveluissa työskentelee **Minna Peltola**. Peltola aloitti työt helmikuun alussa ja toimii sijaisena kesäkuun loppuun.

28-vuotias Oulusta kotoisin oleva Peltola on valmistunut yhteiskuntatieteiden maisteriksi Tampereen yliopistosta 1999 pääaineenaan tiedotusoppi. Opiskelukesinä hän työskenteli kesätoimittajana muun muassa Kalevassa ja Lapin Kansassa. Valmistumisensa jälkeen hän on ollut toimittajana Lapin Radiossa ja Suomen Tietotoimiston Oulun toimituksessa.

Peltolan tehtäviin viestintäpalveluissa kuuluu yliopiston lehtien Aktuumin ja Tietopiston toimittaminen, tiedotteiden teko sekä tiedotustilaisuuksien järjestäminen yhdessä muiden viestintäpalvelujen työntekijöiden kanssa.

Minnan tavoittaa numerosta 553 4091.

Anna-Maria Raudaskoski

VES-yleiskorotus 1,8 prosenttia

Tietopistossa 2/2003 olleeseen tekstiin VES-ratkaisusta oli pujahtanut virhe. 1.3.2003 voimaantuleva yleiskorotus on 1,8 prosenttia (ei 1,9 prosenttia).

Virastokohtaisesti sovittavan järjestelyvaran (0,7 prosenttia) neuvottelut muun kuin opetushenkilökunnan osalta ovat Oulun yliopistossa loppuillaan.

Opetushenkilöstön järjestelyvaran kohdentamisneuvottelut opetusministeriön ja työmarkkinajärjestöjen kesken ovat käynnistyneet ja saataneen päätökseen maaliskuun alkupuolella.

JUHANI LEHTIMÄKI
korkeakoulusihteeri

Tietopisto 4/03
ilmestyy 6.3.

KOHTI

kaksiportaista tutkintoa

Uuden vuosituhanen kynnyksellä 1999 allekirjoitti Euroopan 29 opetusministeriä yliopistolaitosta koskevan Bologna julistuksen. Sen tarkoituksena on yhtenäistää eurooppalaiset yliopistojärjestelmät vuoteen 2010 mennessä niin, että voidaan puhua Euroopan yliopistoalueesta.

Taustalla ovat Euroopan unionin peruskirjat. Jotta työvoiman liikkuvuus voisi toteutua, on koulutusjärjestelmä tehtävä vertailukelpoiseksi niin, että työnhakijan osaamista pystyttäisiin arvioimaan. Toisena keskeisenä tavoitteena on lisätä Euroopan yliopistojen vetovoimaa ja houkutelua lahjakkaita opiskelijoita Euroopan ulkopuolelta opiskelemaan ja sijoittumaan eurooppalaiseen työelämään. Euroopalainen aivovuoto on saatava loppumaan ja tase käännettävä plussan puolelle.

Ohjelman tavoitteet ovat eurooppalaiset, mutta toiminta tapahtuu kansallisena.

Kun julistukseen oli sitouduttu, ryhdyttiin Suomessa uudemmissa puheilla valmistelemaan uudistusta. Opetusministeriö asetti 11.1.2002 työryhmän laatimaan esityksen yliopistojen perustutkintorakenteen muuttamiseksi kaksiportaiseksi. Tavoitteena on tutkintorakenne, jossa opiskelijat suorittavat ensin pääsääntöisesti kolmivuotisen kandidaatin tutkinnon ja sen jälkeen kaksivuotisen maisterintutkinnon.

Uuden tutkintoasetuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.8.2005. Opetusministeriö on pyytänyt yliopistoilta lausuntoa tästä esityksestä.

Oulun yliopiston lausunto

Oulun yliopiston hallitus on lausunnossaan todennut, että kaksiportainen tutkintorakenne aiheuttaa monia ongelmia suomalaiselle yliopistokoulutusjärjestelmälle. Tulee pyrkiä sellaisiin ratkaisuihin, joiden avulla mahdollisia riskejä voidaan ehkäistä ja syntyviä ongelmia poistaa. Keskeiseen asemaan

nousee opetussuunnitelmien kehittäminen, ydinainesanalyysit sekä opintojen kuormittavuuden ja mitoituksen arviointi.

Kaksiportainen tutkintomalli soveltuu eri tavoin eri koulutusaloille. Tutkintojärjestelmän kehittämistä olisikin syytä tarkastella myös vaihtoehtoisten ja joustavampien koulutusmallien pohjalta. Monissa maissa, mm. Saksassa ja Hollannissa on sovellettu vaihtoehtoisia malleja, 3+2-vaihtoehdon rinnalla 4+1-mallia.

Lääketieteen alalle sopisi 4+2-malli, jolloin koulutuksen ensimmäinen vaihe ja kelpoisuus lääkärin sijaiseksi osuisivat aikataulullisesti yhteen. Ensisijaisesti lääketieteen ja hammaslääketieteen koulutus tulisi kuitenkin järjestää jatkossakin yksiportaisena.

Tutkintorakenteen muuttuessa kaksiportaiseksi nousee ydinkysymykseksi, miten alemmasta ja ylempää korkeakoulututkinnosta voidaan muodostaa kumuloituvaa kokonaisuutta, toisin sanoen, missä määrin alempi tutkinto nähdään osana ylempää tutkintoa.

Esityksen mukaan ylempi eli maisterintutkinto säilyy suomalaisen yliopistolaitoksen perustutkintona. Keskeiset ammatilliset keskusjärjestöt kuten Akava ja STTK ovat kiinnittäneet huomiota siihen, että kandidaatintutkinnon suorittamisella ei saa hidastaa opintojen etenemistä, vaan kandidaatti- ja maisteriopintoja tulee voida tarvittaessa opiskella joustavasti limittäin opintojen keskivaiheessa.

Kandidaatintutkinnosta ei saa muodostua etappi ilman pätevyyttä. Alesman ja ylempään tutkinnon muodostama jatkumo ja opiskelijan eteneminen ja pysyminen samalla alalla takaavat vaadittavan kompetenssin. Rakenteet eivät saisi dominoida koulutussisältöjen muotoutumista ja sijoittumista. Sisällöt ovat koulutukselle paljon tärkeämpi suunnittelulähtökohta kuin rakenteet.

MARKKINAMEKANISMI EI SOVELLU YLIOPISTOKOULUTUKSEN SÄATELIJÄKSI

Kaksiportainen tutkintojärjestelmä mitä todennäköisemmin edistää mark-

kinamekanismien tuloa yliopistokoulutuksen säätelyyn. Erityisesti kilpailu opiskelijoista kiristyy ja rekrytointi muista yliopistoista lisääntyy. Tällainen liikkuvuus aiheuttaa koulutusjärjestelmän investointien ja käytön vääristymisen, jos siirtyminen ei ole jollain tavalla suunniteltua.

On otettava huomioon myös se vaara, että peruskoulutuksessa päähuomio kohdistuu liian voimakkaasti koulutuksen loppuvaiheeseen. Tämän painotuksen kääntöpuolena on mielenkiinnon väheneminen alkuvaiheen opintoihin. Lukuisat tutkimukset osoittavat kuitenkin, että opintojen alkuvaihe on ratkaiseva, ja opintoihin kiinnittyminen keskeinen tekijä ennakoitaessa sitä, valmistuuko vai keskeyttääkö opiskelija.

Kehitys kohti markkinamekanismia on aikaa myöten uhka myös peruskoulutuksen maksuttomuudelle. Koulutusta ei voida rinnastaa markkinotavissa ja ostettavissa oleviin palveluihin. Myös suomalaisen yliopiston tulee noudattaa koulutuksellisen tasarvon periaatetta eikä se voi perustaa opiskelupaikkoja niistä eniten tarjoaville. On pystyttävä estämään sellainen kehitys, joka on tapahtunut esimerkiksi Australiassa: opiskelupaikat täyttyvät opiskelijoilla, jotka kykenevät ne ostamaan.

KESKEISTÄ OPETUSSUUNNITELMAT JA OPINTOJEN MITOITUS

Työryhmän muistiossa kuvattu opetussuunnitelmatyö, joka sisältää opintojen kokonaisuuksien kehittämisen, ydinainesanalyysin ja opintojen kuormittavuuden määrittelyn, on keskeinen kehittämisalue yliopistokoulutuksessa. Yliopistojen opetussuunnitelmien pausuminen näkyy ylipitkinä opiskeluaikoina ja edellyttää voimakkaita toimenpiteitä.

Huolellinen opetussuunnitelmien teko tutkintorakennemuutoksen yhteydessä on välttämätöntä. Ilman sitä uudistuksesta tulee tekninen, eikä sillä tavoiteta niitä päämääriä, joihin pyritään.

Ydinainesanalyysin näkökulmasta ei

Lääketieteessä ja hammaslääketieteessä tutkintojen kaksiportaisuutta pidetään epätarkoituksen mukaisena. Esimerkiksi hammaslääketieteessä uusi tutkintorakenne ei tarjoa lisäarvoa työmarkkinoita tai koulutusta ajatellen. Kuva hammaslääketieteen laitoksen fantom-salista.

riitä pelkästään yksittäisten opintojaksojen ydinainesten määritys, vaan yhtä oleellista on määritellä tutkintojen ydin siten, että peräkkäisten opintojen sisällöt täydentävät järkevästi toisiaan. Kahden peräkkäisen tutkinnon mallissa opiskelijan on aiempaa selkeämmin kyettävä tekemään järkeviä valintoja, ja koulutuksen on tuettava opintojen etenemistä.

Kaksiportaisuus voi lisätä opintojen viivästymistä jopa kaksinkertaiseksi. Siirtyminen tuntimitoitukseen on kannatettavaa vaikeiden kerroinkysymysten välttämiseksi. Uudistuksia toteutettaessa on erityisesti varmistettava, että opintosisällöt eivät tässä yhteydessä ainakaan paisu entisestään. Tämä vaara on olemassa erityisesti maisterivaiheessa, jos opinnot pisteytetään vanhalta pohjalta mekaanisesti kertomina käyttäen.

Viimeisten kahden vuoden opintoviikkomäärissä ollut rakenteellinen virhe tulee oikaista ottamalla huomioon entistä paremmin opiskelijan itsenäisen työn osuus. Vasta kun opintojaksot on sovitettu yhteen, tiedetään, minkä verran aikaa opinnot vaativat. Yliopisto ehdottaa asetukseen opintojen mitoituksen täsmentämistä seuraavasti:

Opintojaksot mitoitetaan niiden edellyttämän työmäärän mukaan.

Opiskelijan keskimääräinen vuoden työ määrä on 1600 tuntia, mikä vastaa 60 opintopistettä. Lukuvuoden opintojaksot pisteytetään suhteuttamalla niiden kunkin suorittamiseen vaadittava työ määrä 60 opintopisteen kokonaisu määrään.

TIEDEKUNNAT KRIITTISIÄ

Humanistinen tiedekunta huomauttaa, että opettajan kelpoisuuteen vaaditaan aina maisterintutkinto. Jos pedagogiset opinnot voi kokonaisuudessaan sisällyttää jo alempaan tutkintoon, saattaa vuosien mittaan syntyä joukko kandidaatteja, joilla on pedagoginen pätevyys, mutta ei aineenhallintaa. Opettajapulan uhatessa tällainen opettaja saattaa olla luomassa paineita vaatimusten muuttamiseksi.

Kasvatustieteiden tiedekunta katsoo, että tutkintorakenteen kaksiportaisuus on analoginen nyt käytäntönä olevaan kaksiportaiseen jatkotutkintomalliin. Tosiasiassa lisensiaatintutkinnon suorittaminen pidentää tohtorintutkinnon suorittamiseen kuluvaa aikaa. Luokanopettajan tutkinto suoritetaan keskimäärin neljässä ja puolessa vuodessa. Muistiossa esitetty tutkintorakenne 3+2 näyttääkin vastoin tarkoitusta pidentävän alalla tutkinnon suorittamisaikaa nykyisestä viiteen vuoteen.

Opiskelijoiden siirtyminen yliopistosta toiseen on jo nykyisellään sujuvaa. Liian suurella opiskelijoiden liikkuvuudella on myös opiskelijan oman oppimisen ja kasvun kannalta haitallisia vaikutuksia: opiskelu privatisoituu ja opiskeluyhteisön merkitys jää vähäiseksi. Samalla on myös vaara, että alemman korkeakoulututkinnon suorittamisen jälkeen syntyvä epäterveellä tavalla kilpailua sekä opiskelijoista että opiskelupaikoista.

Työelämään siirtymistä ennen varsinaisen kelpoisuuden saamista tulee harkita erittäin tarkoin. Toisin kuin työryhmän muistiossa oletetaan, tutkintojen valmiiksi saattaminen viivästy juuri työelämään siirtymisen seurauksena, koska silloin vieraannutaan opiskeluyhteisöstä eikä sen kannustava vaikutus ylety uudelleen opintonsa aloitaneisiin.

Lääketieteen ja hammaslääketieteen koulutuksessa nykyinen tutkintorakenne on toimiva ja kaksiportaiseen tutkintorakenteeseen siirtyminen on epätarkoituksen mukaista. Terveystieteissä siirtyminen kaksiportaisuuteen on helpompaa, mutta ei näissäkään koulutusohjelmissa ongelmattomaa. Vertailtaessa tutkintorakennemuutoksia kansainvälisesti on huomattava, että kaikki EU-maat eivät ole lähteneet mukaan uudistusprosessiin.

Oulussa toteutetaan nykyään tutkintorakennetta, jossa lääketieteen ja hammaslääketieteen opiskelijat opiskelevat lähes yhteisen opetus suunnitelman mukaisesti kaksi ensimmäistä vuotta. Opetusuudistuksen myötä on hammaslääketieteen oppiainesta sisällytetty entistä enemmän jo prekliiniseen vaiheeseen opiskelijoiden ammatti-identiteetin tukemiseksi. Myös lääketieteen opiskelijoilla pystytään prekliinisen ja kliinisen vaiheen opetusta nykyisessä tutkintorakenteen mallissa paremmin integroimaan.

Tutkinto on toki mahdollista rakentaa muillakin malleilla, mutta ne merkitsevät huononnusta nykyisen tutkinnon rakenteeseen. Siirtyminen kaksiportaiseen tutkintoon jäisi lääketieteessä ja hammaslääketieteessä lähinnä kosmeettiseksi muutokseksi. Ehdotettu 3+3 (3+2 hammaslääketieteessä) tutkintorakenne ei sovellu lääketieteen ja hammaslääketieteen alalla luonnolliseksi taitekohdaksi, sillä se ei tarjoa työmarkkinallisesti tai koulutuksellisesti mitään lisäarvoa.

Hoitotieteen nykyisessä tutkintorakenteessa opiskelijalla on mahdollisuus terveystieteiden kandidaatin tutkintoon, mutta vain muutama opiskelija on päätenyt tähän ratkaisuun: Oulun yliopistossa terveystieteiden kandidaatin tutkinnon on suorittanut vain kolme opiskelijaa vuosien 1986–2003 aikana. Nämäkin ovat jatkaneet maistereiksi.

Jos alemman korkeakoulututkinnon asemaa vahvistetaan, vaarana on yleinen koulutustason lasku. Terveystieteiden maisterin tutkinto antaa erinomaiset valmiudet toimia hoitotyön johtajana, ylihoitajana ja osastonhoitajana. Terveystieteiden huollossa tästä perus-pätevyydestä ei ole varaa tinkiä.

Teknillinen tiedekunta pitää esitettyä tekniikan alan alemman tutkinnon pakollisuutta huonona ratkaisuna. Esitettyssä muodossa uudistus ei ole tekniikan alalle sopiva. Asetus tulisi laatia siten, että opiskelijat, jotka haluavat suorittaa alemman tutkinnon, voivat sen tehdä. Tällainen kaksiportaisuus olisi jo riittävä mm. kansainvälisen vertailtavuuden ja opiskelijoiden liikkuvuuden kannalta.

Tiedekunta ei yhdy muistiossa esitettyyn näkemykseen, että tutkinnon kaksiportaisuus nopeuttaisi DI/arkkitehtitutkinnon suorittamista. Alojen välillä ja sisällä voi liikkua nykyisinkin. Mikäli opiskelija huomaa valinneensa ”väärän alan”, halutulle alalle tulisi siirtyä mahdollisimman aikaisin eikä lykätä siirtymistä kaavailtuun kandidaattivaiheeseen.

Kaksiportaiseksi tarkoitettu siirtyminen työelämään johtaisi yliopisto-opiskelua koulumaisempaan suuntaan ja aiheuttaisi sekaannusta ammattikorkeakoulu- ja yliopistotutkinnon suorittaneiden suhteen niin kotimaassa kuin ulkomailla. Mikäli kandidaattitutkinto tiedekunnan kannasta poiketen tulee pakolliseksi, loppuvaiheen opin-

tojen suoritus oikeutta ei tule sitoa kandidaattitutkinnon suorittamiseen.

Asetus on laadittu suurelta osin ns. vanhojen ”arvosanatiedekuntien” käytäntöjen ja terminologian pohjalta. Jos asetusta voidaan tulkita riittävän väljästi, opetus suunnitelmien toteuttaminen ei tuottane ylipääsemättömiä ongelmia.

VOIMAANTULO- JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

Siirtymäsäännöksen mukaan tutkintopinnot aikaisemmin aloittanut opiskelija jatkaa opintojaan uuden tutkintoasetuksen mukaan, jos hän ei ole suorittanut tutkintoaan 31.7.2007 (eräillä aloilla 2008) mennessä. Tutkintoasetus tulisi voimaan 1.8.2005, ts. syksyllä 2004 aloittaneella opiskelijalla on kolme vuotta aikaa suorittaa tutkintonsa sen asetuksen mukaisesti, joka oli voimassa hänen aloittaessaan opinnot.

Siirtymäsäännös edellyttää näin ollen, että yliopisto on huolehtinut kandidaattitutkinnon ja maisteritutkinnon järjestelyistä jo varhain ennen tutkintoasetuksen voimaantuloa. On näin ollen välttämätöntä, että yliopistolle osoitetaan valmisteluun määrärahoja sekä koulutus suunnittelua että opintohallintoa varten hyvissä ajoin ennen tutkintoasetuksen voimaantuloa.

ELNA STJERNA

Pohjan Sotilassoittokunnan ja Oulun yliopiston musiikkikasvatuksen opiskelijoiden kolmas yhteiskonsertti

RAKKAUDESTA ISKELMÄÄN ISKELMÄSTÄ RAKKAUTEEN —KONSERTTISARJA JATKUU

Tunnelmointia Juha ”Watt” Vainion musiikin ja sanoitusten parissa

Perjantaina 21. maaliskuuta 2003 kello 19.00 Saalastinsalissa

Konsertin tuotto osoitetaan sotaveteraanien hyväksi.
Liput 10 euroa.

Ennakkomyynti ja tiedustelut
seppo.hautajarvi@oulu.fi, puh. 4586
Lippuja saatavana keskusaulan
virastomestari pisteestä 3.3. lähtien.

Portfoliosta jokapäiväinen työväline

Tutkintorakenneuudistus tuo uusia haasteita opiskelijan ohjaukselle ja yhtenä vaihtoehtona on nähty portfolion laaja käyttö opiskelun tukena. Portfolio on dokumentti opiskelijan oppimisesta ja osaamisesta, ja se auttaa opiskelijaa tuntemaan omat vahvuutensa ja kehittämisaalueensa. Portfolion työstäminen edellyttää opiskelijalta oman oppimisen pohjimista.

Opetuksen kehittämissä järjesti tuutorikahvit teemalla Miten saada opiskelijan portfolio toimivaksi työvälineeksi koko opintokaarella? Omia kokemuksiaan portfolioista kertoivat **Kristiina Suikkari** kansainvälisen yritysviestinnän koulutusohjelmasta ja **Kaisu Heinänen** logopedian koulutusohjelmasta.

Lisäksi teemaa työstettiin ryhmissä ja keskusteluissa toimivien käytänteiden löytämiseksi.

PORTFOLIOTYÖN IDEA SELVÄSI KAIKILLE

Portfolion idea ja merkitys eivät ole selviä opiskelijoille. Sen käyttö yksittäisten kurssien suoritusapuna tuntuu mielekkäältä, mutta sen saaminen koko opintokaaren kattavaksi työvälineeksi on jo hankalampaa. Oleellista idean markkinoimisessa opiskelijoille on, että opettajat itse uskovat portfolioityön tuottamaan hyötyä.

Esimerkit ja kokemukset ovat tärkeitä markkinoimisessa. Vanhempia opiskelijoita ja jo valmistuneita voi pyytää kertomaan aloitteleville portfolion merkityksestä omalle opiskelulle. Omaa portfolioa on helpompi lähteä työstämään, kun on nähnyt esimerkkejä.

Opiskelijat tarvitsevat alkuun pääsemiseksi ohjausta ja selkeitä ohjeita. Ihanteellisessa tilanteessa portfolio on arkinen työväline ja sen tekemiseen kasvetaan heti opintojen alusta alkaen. Innostuksen ylläpidossa täytyy luottaa tekemällä oivaltamisen voimaan.

Portfoliot ovat uusi asia opettajillekin, ja avainasemassa on heidän koulutuksensa. Ohjaaminen on helpompaa, jos on tehnyt oman portfolion. Kokeusten mukaan ohjauksen yhdistäminen opettajatuutorointiin on ollut toimivaa, mutta siinäkin tarvitaan kehittämistä niin, että tuutorointi on osa työnkuvaa, ei ylimääräinen lisä.

Ongelmana on, että hyväksi koettu toimintatapa voi lopahtaa, kun siitä vastuunkantanut opettaja esimerkiksi siirtyy laitokselta pois. Tärkeää olisi saada hankkeet koko laitoksen yhteiseksi asiaksi ja integroida ne osaksi opetussuunnitelmaa.

PORTFOLION MERKITYS OPISKELIJALLE

Portfolion merkitystä opiskelijan ammatillisen kasvun ja asiantuntijuuden kehittymisessä sekä työllistymisessä tulisi pohtia. Portfolio toimii myös opiskelijoiden ohjauksen työkaluna. Opintojen etenemisen seuranta on helpompaa niiden avulla. Portfoliot ovat hyvä palautekanava niin opiskelijalle, opettajille kuin laitoksellekin.

Kansainvälisen yritysviestinnän koulutusohjelmassa portfolioityön avulla pyritään tekemään opintojen tavoitteet konkreettisiksi ja sitouttamaan opiskelijat opiskeluun ja ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan. Portfolio auttaa opintomatkan varrella pohtimaan erilaisten opintojen merkitystä omalle tutkinnolle ja helpottaa opiskelijaa mielekkään tutkintokokonaisuuden rakentamisessa.

Logopedian koulutuksessa tarve portfolion käyttöön nousi harjoitte-

lun ohjaajien halusta tietää enemmän harjoitteluun tulevasta opiskelijasta. Portfolion kokoaminen auttaa hahmottamaan opintojen kokonaisuutta ja tukee opiskelijan itsearviointia. Oman opiskelun pohtiminen vahvistaa myös ammatti-identiteettiä.

Onnistuessaan koko opintokaaren kattava portfolioityö on palkitsevaa sekä opiskelijalle että ohjaavalle opettajalle. Onnistuminen vaatii työtä; portfolioidean selkiyttämistä sekä opiskelijoille, opettajille että koko laitoksen henkilökunnalle, työn liittämistä osaksi laitoksen opetussuunnitelmaa ja näin ohjauksen näkemistä osana tuutorin arkityötä.

Oulun yliopisto kannustaa portfolion käyttöä koko opintokaaren jatkuvana opiskelijan työvälineenä. Miten tarttua haasteeseen? Miten saada portfolioityö toimimaan? Millaista tukea tarvitaan? Lähetä toiveitasi, ideoitasi ja ajatuksiasi Heli Hämeenniemi: hameenn@mail.student oulu.fi tai Merja Vanhalalle: merja.vanhala@oulu.fi

HELI HÄMEENNIEMI

MERJA VANHALA

opetuksen kehittämissäyksikkö

Kahvitellaan!

Tuutorointikahvien ideana on vaihtaa tuutorointiin liittyviä kokemuksia ja ideoita sekä keskustella tuutorointiin liittyvistä ajankohtaisista kuulumisista. Tuutorointikahvit järjestetään jatkossa kiinteinä päivinä kaksi kertaa vuodessa. Kevätlukukaudella kahvitellaan toukokuun kolmantena torstaina ja syyslukukaudella joulukuun toisena torstaina. Tapaamisiin seuraa-
villa kahveilla 15.5.2003.

Virtuaaliyliopiston konsortio hyväksyi strategian

Suomen virtuaaliyliopiston konsortio on hyväksynyt Suomen virtuaaliyliopiston strategian ja valtakunnallista joustavaa opinto-oikeutta (JOO) koskevan sopimuspohjan.

Vuosikokouksessa helmikuun 6. päivänä hyväksytyssä strategiassa on määritelty muun muassa keskeiset käsitteet sekä SVY-toimintaa ohjaavat arvot. Strategialinjaukset ulottuvat vuoden 2004 loppuun, jona aikana virtuaaliyliopistoverkostoa kehitetään siten, että vuoden 2005 alusta konsortioon kuuluu omakustannushintaisia palveluita yliopistoille tuottava oikeustoimikelpoinen yksikkö.

Konsortiokokous hyväksyi myös sopi-

muspohjan opiskelijoiden liikkuvuusmenettelyn toteuttamiseksi. Valtakunnallinen JOO-sopimus merkitsee, että tutkintoa suorittavilla opiskelijoilla on mahdollisuus hakeutua opiskelemaan sivuaineopintoja muihin yliopistoihin riippumatta siitä, missä yliopistossa heillä on oikeus suorittaa tutkintonsa.

Sopimus pohja etenee Suomen yliopistojen rehtorien neuvoston allekirjoitettavaksi.

Kokouksessa uuden johtoryhmän puheenjohtajaksi valittiin rehtori **Matti Jakobsson** Vaasan yliopistosta. Johtoryhmän jäseninä jatkavat professori, johtaja **Marja Kallonen-**

Rönkkö Joensuun yliopistosta ja Tampereen yliopiston vararehtori **Kari-Jouko Rähä**. Uusiksi jäseniksi valittiin projektikoordinaattori **Kicka Lindroos** Svenska handelshögskolanista ja vararehtori **Raija Sollamo** Helsingin yliopistosta. Johtoryhmään kuuluu lisäksi opetusministeriön edustajana **Maria Kylämä** ja SVY:n kehittämissikön johtaja **Pekka Kess**. Pysyvänä asiantuntijana jatkaa CSC:n toimitusjohtaja **Matti Ihamuotila**. Uutena Suomen ylioppilaskuntien liiton edustajana aloittaa **Oskari Nokso-Koivisto**. Johtoryhmän jäsenten toimikausi on kalenterivuosi.

Meri-Lappi -instituutti uusii organisaatiotaan

Meri-Lappi -instituutin organisaatio uudistuu. Oulun yliopiston alaisista laboratorioista muodostetaan uusi Teknologia-toimintayksikkö elokuun alusta lähtien. Mikroelektronikan instrumentointilaboratorion ja Ympäristötekniikan tutkimuskeskuksen yhdistyminen sineaistiin Meri-Lappi -instituutin johtokun-

nan kokouksessa tammikuun lopussa.

Uuden yksikön soveltavan tutkimuksen painopistealueita ovat mikroelektronikka, mikromoduulitekniikka ja integroidut anturijärjestelmät, erityisesti niiden ympäristösovellukset.

Henkilöstön työsuhteet eivät keskeydy muutoksessa.

Meri-Lappi -instituutin johtokunta

vahvisti kokouksessaan instituutin uusiksi toimintayksiköiksi kolme toiminnallista kokonaisuutta. Nämä ovat aluekehitys, koulutus ja teknologia.

Instituutin organisaatiojokoa jouduttiin tarkastelemaan uudelta pohjalta, koska muotoilun palvelutehtävistä luovuttiin viime vuonna ja koska laboratoriot yhdistyivät.

KIRJASTO TIEDOTTAA

Hanke kirjastojen tarjonnan selvittämiseksi

Yliopistokirjastojen neuvoston suunnitelmassa vuosille 2003–2004 on uusia yhteisiä kehittämishankkeita. Laajin ja haasteellisin hanke on aineistojen ja palvelujen aihealoittaisen tietokartan laatiminen. Tietokarttahankkeessa arvioidaan, miten hyvin kirjastojen aineistotarjonta vastaa käyttäjien tarpeita. Siinä myös kuvaillaan kokoelmien sisältöä, jotta aineistot olisivat helpommin asiakkaiden löydettävissä.

Hankkeen taustalla on kirjastojen tavoite verkostona toimimalla varmistaa, että Suomessa on käytettävissä mahdollisimman hyvät eri tieteenalojen sekä painetut että digitaaliset kokoelmat. Tietokartta tukee myös kokoelmien valtakunnallista yhteiskäyttöä.

Muita lähivuosien yhteisiä kehittämis-kohteita yliopistokirjastoissa ovat akateemisen informaatiolukutaidon opetus, digitaalinen tieteellinen julkaiseminen ja arviointimenetelmät. Palvelujen tuottamisessa ja aineistotarjonnassa yliopistokirjastot hyödyntävät yhteistä Voyager-kirjastojärjestelmää, syksyllä 2003 avattavaa tiedonhakuportaalia ja digitaalisen aineiston hallintajärjestelmää, joka otetaan käyttöön vuonna 2004.

PÄIVI KYTÖMÄESTÄ UUSI PUHEENJOHTAJA

Suomen yliopistokirjastojen neuvoston puheenjohtajaksi kaudelle 2003–2004 valittiin ylikirjastonhoitaja **Päivi Kytömäki** Oulun yliopiston kirjastosta.

Neuvoston työvaliokuntaan kuuluvat

puheenjohtajan lisäksi ylikirjastonhoitaja, dosentti **Tore Ahlbäck** Åbo Akademin kirjastosta, ylikirjastonhoitaja, dosentti **Kai Ekholm** Helsingin yliopiston kirjastosta, ylikirjastonhoitaja, dosentti **Mirja Iivonen** Tampereen yliopiston kirjastosta, ylikirjastonhoitaja **Ari Muhonen** Teknillisen korkeakoulun kirjastosta ja kirjastonjohtaja **Marita Turpeinen** Taide-teollisen korkeakoulun kirjastosta. Neuvoston ja työvaliokunnan sihteerinä toimii **Irma Reijonen** Helsingin yliopiston kirjastosta.

Neuvosto on yliopistokirjastojen verkoston yhteistyötä koordinoiva ja kehittävä elin, jossa ovat edustettuina kaikki yliopistokirjastot, kansalliskirjasto ja Varastokirjasto. Lisätietoa löytyy: <www.lib.helsinki.fi/kirjastoala/neuvosto>

TULI vauhdittaa tutkimuslähtöisten liikeideoiden kaupallistumista

OuluTech Oy aloitti vuoden alussa TEKESin rahoituksella seitsemännen TULI-projektin Pohjois-Suomessa. TULI on tutkimuksen ja tuotekehityksen parissa työskenteleville suunnattu projekti, joka tarjoaa rahaa innovaatioiden arviointiin ja kehittämiseen. Tavoitteena on tunnistaa, kehittää ja edistää uutta tutkimuslähtöistä liiketoimintaa.

Yliopistojen ja tutkimuslaitosten innovaatio- ja liiketoimintamahdollisuuksia ei tunneta riittävän hyvin. TULIn kohteena ovat erityisesti julkisrahoitteiset tutkimusprojektit, tutkimusryhmät ja tutkijat. TULI-toiminta voi edistää uuden yrityksen perustamista tai tutkimustulosten hyödyntämistä osana jo toimivan yrityksen liiketoimintaa, esimerkiksi lisenssointimenettelyn kautta.

TULI-rahoituksella rahoitetaan lähinnä ulkopuolisena ostopalveluna tehtäviä kehityshankkeita, joilla keksinnön tai innovaation liiketoimintapotentiaalia arvioidaan ja kehitetään. Maksimirahoitus hanketta kohti on 10 000 euroa (+ alv).

Tyypillisiä rahoitettavia toimia ovat alustavat markkinakartoitukset tai kil-

pailukykyanalyysit, alustavien liiketoimintasuunnitelmien laadinta, tekijänoikeuksiin ja muihin immateriaalioikeuksiin liittyvät selvitykset, erilaiset partnerikartoitukset, uutuustutkimukset ja patentoinnin alkuvaiheeseen liittyvät toimenpiteet sekä sopimustekniset ja juridiset palvelut.

MITEN TULI-PROJEKTIIN PÄÄSEE MUKAAN?

Ota yhteys OuluTechiin tai yliopiston innovaatioasiamieheen. Käydään ideasi yksityiskohtaisesti läpi ja suunnitellaan tarvittavat jatkotoimet. Tavoitteena on, että ideasi arviointi ja kehittäminen voidaan aloittaa nopeasti ja jalostusprosessi toteuttaa asiantuntevasti ja joustavasti. Ideasi käsitellään TULI-projektissa täysin luottamuksellisesti.

TULI on tarkasti kohdennettu työkalu tutkimuslähtöisille innovaatioille, jotka eivät ole vielä ehtineet yritysvaiheeseen asti. On tärkeää nähdä TULI osana koko innovaatioprosessia, ei erillishankkeena.

Innovation Relay Centre ja Venture Cup ovat toimintoja, joiden kanssa TULI on läheisessä yhteistyössä. Lisäksi TULI-toiminnassa syntyneitä innovaa-

tioita on mahdollista kehittää ja pilotoita erilaisissa OuluTech Oy:n koordinoimissa jatkohankkeissa kuten LIKSA-rahoituksessa.

Innovaation ympärille on rakennettavissa yritystoimintaa myös yrityshautomossa, missä uusille yrittäjille voidaan järjestää esimerkiksi yrittäjyysvalmennusta. Yrittäjä voi myös hakea Seed-rahoitusta OuluTech Oy:n kautta.

Keksintösäätiön rahoitusinstrumentit ovat rinnakkaisia ja osittain perättäisiä työkaluja TULI-rahoituksen kanssa. Oulutech Oy toimii läheisessä yhteistyössä Keksintösäätiön kanssa. Oulun yliopistossa toimiva Keksintösäätiön innovaatioasiamies on Oulutech Oy:n henkilöstön ohella tärkeä toimija, jolta saa tietoa tutkimuslähtöisten innovaatioiden kaupallistamiseen tarjolla olevista työkaluista.

Ota yhteyttä: Jarmo Männistö, OuluTech Oy, TULI-projekti, Elektronikkatie 3, 90570 Oulu, puh. 551 3625, 0400 562 032, fax 551 3627, jarmo.mannisto@oulutech.fi tai innovaatioasiamies Pekka Räsänen, Oulun yliopisto, PL 8000, 90014 OULUNYLI-OPISTO, puh. 553 7343, 0400 582 254, fax 553 3973, pekka.rasanen@oulu.fi

EU etsii ehdokkaita Descartes-tiedepalkinnon saajiksi

EU:n Descartes-tiedepalkinto jaetaan tänä vuonna neljättä kertaa. Palkinto jaetaan kokeneelle tutkimusryhmälle, joka on saavuttanut merkittäviä tieteellisiä tai teknologisia läpimurtoja yhteistyössä eri maiden tutkimusryhmien kanssa.

Kilpailuun osallistuvien ryhmien on lähetettävä hakemuksensa EU:lle **13. toukokuuta mennessä**. Voittajien kesken jaetaan miljoona euroa ja kukin palkittava ryhmä saa vähintään 200 000 euroa.

Kilpailuun voivat osallistua tutkimusprojektit, joissa on mukana tutkijoita vähintään kahdesta EU-jäsenmaasta tai EU-jäseneksi hyväksytyistä

maasta. Projektissa voi olla mukana myös muiden niin kutsuttujen assosioituneiden maiden tutkijoita, esimerkiksi Sveitsistä tai Norjasta. Kilpailu on avoin kaikille tieteenaloille.

Descartes-tiedepalkinnon avulla Euroopan komissio haluaa nostaa esille, kuinka tärkeässä asemassa eri maiden välinen tutkimusyhteistyö on eurooppalaista kilpailukykyä edistettäessä.

Lisätietoja Descartes-palkinnosta: <www.cordis.lu/descartes>, <www.cordis.lu/rtd2002/science-society/home.html>

Christine Huguët, (EU, Research DG), christine.huguet@cec.eu.int, fax: +32 2 2967024

ELÄINMUSEO

Avoinna: ma–pe klo 8–15.45, su klo 11–15. Museo suljettu lauantaisin ja arkipyhinä.

Käyntiosoite: Linnanmaa ovi A (arkisin), sisäovi A1 (sunnuntaisin).

GEOLOGINEN MUSEO

Avoinna: ma–pe ja su klo 11–15
Käyntiosoite: Linnanmaa ovi K.

Oulun yliopiston akateemiset OYA ry. vuonna 2003

HALLITUS

puheenjohtaja

Arja Rautio

farmakol. ja toks.l., 5FARM
puh. 537 5250, fax 537 5247
arja.rautio@oulu.fi

sihteeri/mökkiv.

Eero Tuomaala

PYO, lämpö/diff., 4PYOLÄM
puh. 553 2374, fax 553 2304
eero.tuomaala@oulu.fi

varajäsen, jäsenihti.

Marita Puikkonen

PYO, bioprosessi, 4PYOBPT
puh. 553 2569, fax 553 2304
marita.puikkonen@oulu.fi

Virve Väisänen

maantieteen laitos, 3MAAN
puh. 553 1724, fax 553 1693
virve.vaisanen@oulu.fi

vara: **Esa Pikkarainen**

OOKL, 2OKL
puh. 553 3691, puh. 553 3744
epikkara@ktk.oulu.fi

Tuuli Väätäjä

engl.kielen laitos, 1EKL
puh. 553 3273, fax 553 3275
tuuli.vaataja@oulu.fi

vara: **Mirka Pohjanrinne**

engl.kielen laitos, 1EKL
puh. 537 7611, fax 537 7650
mirka.pohjanrinne@atex.fi

Saara Pekkarinen

johtam/yritystaj.yks., 6TaTK
puh. 553 2923, fax 553 2906
saara.pekkariinen@oulu.fi

vara: **Terhi Törmänen**

kv-asiain. yks., 8KV
puh. 553 4022, fax 553 4040
terhi.tormanen@oulu.fi

Alfred Colpaert

maantieteen laitos, 3MAAN
puh. 553 1708, fax 553 1693
alfred.colpaert@oulu.fi

vara: **Jyrki Autio**

maantieteen laitos, 3MAAN
puh. 553 1725, fax 553 1693
jyrki.autio@oulu.fi

Terttu Kämäräinen

biologian laitos, 3BIOL
puh. 553 1582/1544, fax 553 1500
terttu.kamarainen@oulu.fi

vara: **Kimmo Kontio**

kasvatust/opek.yks, 2KASOPE
puh. 553 3813, fax 553 3744
kimmo.kontio@oulu.fi

Matti Huotari

SO, mikroelektron., 4SOMIK
puh. 553 2720, fax 553 2728
matti.huotari@oulu.fi

vara: **Veli-Pekka Pelkonen**

biol.laitos, 3BIOL
puh. 553 1544, fax 553 1500
veli-pekka.pelkonen@oulu.fi

Pirkko Viitala

farmak. ja toks.l., 5FARM
puh. 537 5259, fax 537 5247
pirkko.viitala@oulu.fi

vara: **Riikka Pötsönen**

käyttätym.tieteet, 2KTL
puh. 545 3554
riikka.potsonen@utanet.fi

LUOTTAMUSMIEHET

Pääluottamusmiehet

Alfred Colpaert

Varapääluottamusmiehet

Jyrki Autio

Tiedekuntien luottamusmiehet

HuTK/KTK

Markku Mäki vuoti

historian laitos, 1HL
puh. 553 3302, fax 553 3315
markku.makivuoti@oulu.fi

vara: **Kimmo Kontio**

LuTK

Terttu Kämäräinen

vara: **Veli-Pekka Pelkonen**

LTK

Pirkko Viitala

vara: **Olli Vakkuri**
fysiologian laitos, 5FYRIO
puh. 537 5305, fax 537 5320
olli.vakkuri@oulu.fi

TTK/TaTK

Eero Tuomaala

vara, tal.hoitaja: **Juha Huikari**
laskentatoim.yks., 6TaTK
puh. 553 2909, fax 553 2906
juha.huikari@oulu.fi

YLIOPISTOSSA TAPAHTUU

Viron itsenäisyys- päivän seminaari

24.2. klo 10–12 HuTK:in
auditorio HU206

Viron tasavallan 85-vuotispäivää juh-
litaan Oulun yliopistossa järjestet-
tävässä seminaarissa 24. helmikuuta
2003 klo 10–12 humanistisen tiede-
kunnan auditoriossa HU206.

Avauspuheen pitää suomen ja saa-
men kielen ja logopedian laitoksen
johtaja professori **Helena Sulkala**.
Lehtori **Heli Laanekask** kertoo
viron kielen ja kulttuurin opetuksesta
Oulussa. Viron kielen opiskelijat esiin-
tyvät. Viro-aiheisista dokumenttieloku-
vista esitetään katkelmia.

Tervetuloa!

**Vuorovaikutteinen
paneelikeskustelu**

Onko virtuaali- opetuksessa järkeä?

ITU-kahvit
14.3. klo 12.15–15.00
päärakennuksen salissa HRI44

Tilaisuus on avoin yliopiston koko
henkilökunnalle.

Ilmoittautuminen 12.3. mennessä
Mirva Hyväriselle,
mirva.hyvarinen@oulu.fi

Järjestäjänä Virtuaalisen opetuksen
idea-, tuki- ja koulutusforum ITU
<www.oulu.fi/itu-forum/>

Maksuton kahvitarjoilu.
Tervetuloa!

Oulun yliopiston henkilökuntayhdistys r.y OYHY:n hallitus

puheenjohtaja
Kirsti Heikkinen
ATKK, puh. 553 3063
Kirsti.Heikkinen@oulu.fi

varapuheenjohtaja
Eila Keränen
KIRJASTO, puh. 553 3506
Eila.Keranen@oulu.fi

varajäsen: **Kirsti Rautio**
SRPKL, puh. 553 3414
Kirsti.Rautio@oulu.fi

Merja Rotonen
KIRJASTO, puh. 553 4920
Merja.Rotonen@oulu.fi

varajäsen: **Aulikki Lappalainen**
SUOSALO, puh. 553 3470
Aulikki.Lappalainen@oulu.fi

Raimo Salo
ATKK, puh. 553 3079
Raimo.Salo@oulu.fi

varajäsen: **Helena Jalander**
LTK, puh. 537 5863
Helena.Jalander@oulu.fi

Keijo Hägg
FYS, puh. 553 1294
Keijo.Hagg@oulu.fi

varajäsen: **Mikko Lempeä**
FYS, puh. 553 1295
Mikko.Lempea@oulu.fi

sihteeri
Taina Lehtonurmi
OYK, puh. 553 3530
Taina.Lehtonurmi@oulu.fi

varajäsen: **Kristiina Haukkamaa**
OYK, puh. 553 3587
Kristiina.Haukkamaa@oulu.fi

Eila Viinikainen
LTK, puh. 5375118
Eila.Viinikainen@oulu.fi

varajäsen: **Liisa Runtti**
TTK, puh. 553 2001
Liisa.Runtti@oulu.fi

Maire Raatikainen
TTK, puh. 553 2008
Maire.Raatikainen@oulu.fi

varajäsen: **Jorma Lämsä**
ATKK, puh. 553 3083
Jorma.Lamsa@oulu.fi

Tuomas Kinnunen
HALL, puh. 553 4160
Tuomas.Kinnunen@oulu.fi

varajäsen: **Sirkka Ikonen**
HALL, puh. 553 4083
Sirkka.Ikonen@oulu.fi

Uudet ohjeet EU:n 6. puiteohjelmahankkeiden valmisteluun

Oulun yliopiston sisäiset ohjeet ja menettelytavat liittyen EU:n 6. tutkimuksen puiteohjelmahankkeisiin ovat valmistuneet ja saatavilla tutkimus- ja innovaatiopalveluiden kotisivuilla osoitteessa www.oulu.fi/tupa Painopisteinä ovat puiteohjelmahankkeen valmisteluprosessi, hakeminen ja sopimuskäytännöt. Myöhemmin keväällä ohjetta täydennetään hyvän puiteohjelmahankkeen toteutuksen ja hallinnoinnin (ml. raportointi ja talousasiat) sekä tulosten hyödyntämisen osalta. Tarjousta suunnittelevan on syytä perehtyä ohjeeseen mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

TÄRKEIMMÄT HALLINNOLLISET MENETTELYTAVAT

1) EU-komissioon lähtevistä hanketarjouksista tehdään valmistelumuistio, josta ilmenee hankkeen vastuullisen johtajan, laitoksen ja Oulun yliopiston sitoutuminen hanketarjouk-

seen. Mikäli tarjous jätetään ilman laitoksen ja yliopiston kirjallista sitoutumista, yliopisto ei välttämättä sitoudu allekirjoittamaan komission hyväksymän tutkimushankkeen neuvotteluasiakirjoja ja sopimuksia.

2) Valmistelumuistio pitää laatia, lähtipä hankkeeseen missä roolissa tahansa tai lähettipä hanketarjouksen komissioon joko elektronisesti tai postitse.

3) Huippuosaamisen verkostohankkeissa (NoE) tulee tutkijan, laitosten johtajan sekä tutkimus- ja innovaatiopalvelujohtajan käydä neuvottelu ennen hanketarjouksen jättämistä ja mahdollisen aiesopimuksen allekirjoittamista. Neuvottelussa sovitaan mm. tutkimusresurssien integroimisesta ja verkoston jatkosta EU- rahoituksen jälkeen.

4) EU-puiteohjelmahankkeiden pääsopimukset, ts. vakiosopimuksen ja konsortiosopimuksen allekirjoittaa rehtori tutkimus- ja innovaatiopalvelujohtajan esittelystä.

5) EU-puiteohjelmahankkeiden muut asiakirjat, ts. aiesopimuksen, tarjoukseen liittyvän esittelymuistion ja neuvotteluasiakirjat allekirjoittaa tutkimus- ja innovaatiopalvelujohtaja.

Yliopiston koordinoimat hanketarjoukset on toimitettava allekirjoitettavaksi tutkimus- ja innovaatiopalveluihin viimeistään **kaksi viikkoa** ennen hakemuksen jättämistä, muut hankkeet viimeistään **yksi viikko** ennen lähettämistä.

Mikäli tutkija haluaa muutakin kuin hallinnollista palautetta hankesuunnitelmalleen, niin kannattaa olla yhteydessä TUPA:n huomattavasti aikaisemmin.

EU:n 6. tutkimuksen puiteohjelman yhdyshenkilöt: tutkimusasiamies, Päivi Tomperi, puh. 553 3972, paivi.i.tomperi@oulu.fi, tutkimusasiamies Rauno Kenakkala, puh. 553 3977, rauno.kenakkala@oulu.fi, suunnittelija Mika Frederiksen, puh. 553 7392, mika.frederiksen@oulu.fi

HALLITUKSEN PÄÄTÖKSIÄ

KOKOUS 12.2.2003

Filosofian tohtori, professori **Harri Oinas-Kukkonen** nimitettiin tietojenkäsittelytieteen professorin virkaan 1.3.2003 alkaen. Viran alaksi on täsmennetty tietojärjestelmät.

Tekniikan tohtori, dosentti **Markku Oivo** nimitettiin tietojenkäsittelytieteen professorin virkaan 1.3.2003 alkaen. Viran alaksi on täsmennetty tiedonhallinta.

Valittiin Oulun yliopiston tukisäätiön hallitukseen **31.12.2004 päättyväksi toimikaudeksi** edelleen General Manager **Antti Hietala**, vararehtori **Liisi Huhtala**, vararehtori **Jouni Koiso-Kanttila**, maaherra **Eino Siuruainen** ja professori **Rauli Svento**. Hallituksen puheenjohtajaksi vuodeksi 2003 määrättiin rehtori **Lauri Lajunen** ja varapuheenjohtajaksi vararehtori **Jouni Koiso-Kanttila**. Varsinaisiksi tilintarkastajiksi vuodeksi 2003 valittiin KHT **Reijo I. Karppinen** ja HTM **Lars Palmroos** sekä heidän varamiehikseen toimitusjohtaja, HTM **Timo Levo** ja KHT, VT **Teppo Aro**.

Asetettiin kielikeskuksen johtokunta 31.12.2005 päättyväksi toimikaudeksi. Jäseniksi valittiin lehtori **Merja Karjalainen** HuTK (henkilökohtainen varajäsen professori **Paula Rossi** HuTK), professori **Kaarina Mäkinen** KTK (lehtori **Gordon Roberts** KTK), lehtori **Ahti Pyörnilä** LuTK (professori **Raili Myllylä** LuTK), yliasistentti **Petteri Viramo** LTK (assistentti **Kaisa Backman** LTK), professori **Juha-Pekka Kallunki** TaTK (opintoasiainpäällikkö **Sauli Sohlo** TaTK), suunnittelija **Katriina Alha** TTK (lehtori **Reijo Saari** TTK), pt. tuntiopettaja **Pirkko Kukkohovi** KK (amanuenssi **Matti Karjalainen** KK), lehtori **Riitta Sallinen** KK (pt. tuntiopettaja **Liisa Pietilä** KK), kv-asianpäällikkö **Terhi Törmänen** hall. (kehitysjohtaja **Paavo Sippola** hall.), filosofian yo. **Anu Vittaniemi** (kauppatieteiden yo. **Marko Jääskeläinen**), tekniikan yo. **Veli-Pekka Alkula** (filosofian yo. **Sanna Halinen**), johtaja **Harry Anttila**. Johtokunnan puheenjohtajaksi määrättiin lehtori Ahti Pyörnilä ja varapuheenjohtajaksi professori Juha-Pekka Kallunki. Kielikeskuksen varajohtajaksi 31.12.2005 päättyväksi toimikaudeksi valittiin lehtori **Ari Hepo-aho**.

Hyväksyttiin yliopiston toiminta- ja taloussuunnitelma 2004–2007 sekä voimavaraesitys vuodelle 2004. Opetusministeriölle toimitettava toiminta- ja taloussuunnitelma sisältää mm. hallituksen 29.1.2003 hyväksymän yliopiston kokonaisstrategian, hanke-esitykset, tilahankkeiden suunnitelmat sekä tulossopimusehdotuksen kaudeksi 2004–2006. Opetusministeriön ja yliopistojen välisessä tulosohjauksessa käytettävässä kolmevuotisessa tulossopimuksessa sovitaan yliopistokohtaisesti tavoitteet kaudeksi 2004–2006 sekä vuoden 2004 talousarvion määrärahat. Varsinaiset tulosneuvottelut opetusministeriön kanssa käydään 3.4.2003.

Merkittiin tiedoksi, että rehtori Lauri Lajunen on 20.1.2003 tekemällään päätöksellä myöntänyt tekniikan yo. **Esko Harilalle eron Oulun yliopiston neuvottelukunnan jäsenyydestä.**

Merkittiin tiedoksi, että rehtori Lauri Lajunen on 27.1.2003 tekemällään päätöksellä nimennyt tekniikan yo. **Teemu Haapalan Oulun yliopiston neuvottelukun-**

nan jäseneksi 31.7.2003 päättyväksi toimikaudeksi.

Merkittiin tiedoksi aiesopimus elektroniikan mekaniikan kehittämissympäristön luomisesta Oulun Ete-läiseen (Nivalan tuotantostudio).

Merkittiin tiedoksi sopimus yhteistyöstä Oulun yliopiston konetekniikan osaston, Kalajokilaakson kouluskuntayhtymän ja Nivalan Teollisuuskylä Oy:n välillä elektroniikan mekaniikan tuotantostudion käytöstä koulutus-, tutkimus- ja kehittämissuhteissa.

SUORITETTUJA TUTKINTOJA

HUMANISTINEN TIEDEKUNTA

Humanististen tieteiden kandidaatin tutkinto

Anna Riikka Juntunen Ruukista, Ville Matti Wittenberg Oulusta;

Filosofian maisterin tutkinto

Helena Anneli Juntunen Oulusta, Kristiina Susanna Nyman Turusta, Pirjo-Liisa Omar Oulusta, Tomi Kimmo Tapio Pelkonen Oulusta, Aila Marjatta Räsänen Oulusta, Henna Maarit Saunala Kauhavalta, Katja Marketta Vuokkonen Lappeenrannasta;

Filosofian lisensiaatin tutkinto

Jukka Henrik Olavi Kuure Oulusta;

Filosofian tohtorin tutkinto

Janne Petteri Ikäheimo Oulusta, Leena Marketta Kuure Oulusta, Sisko Annikki Ylimartimo Rovaniemeltä;

KASVATUSTIETEIDEN TIEDEKUNTA

Kasvatustieteen tohtorin tutkinto

Sanna Kristiina Parrila Oulusta;

LUONNONTIETEELLINEN TIEDEKUNTA

Filosofian maisterin tutkinto

Krista Maria Innanen Tornioista, Tomi Markus Mutanen Rovaniemeltä, Miia Susanna Parviainen (e Saarimaa) Oulusta, Pekka Oskari Peuranen Rovaniemeltä, Tuukka Juha Samuli Salmi Oulusta;

Filosofian lisensiaatin tutkinto

Pirita Orvokki Oksanen Rovaniemeltä;

LÄÄKETIETEELLINEN TIEDEKUNTA

Erikoislääkärin tutkinto

Kari Ensio Erkonen Kokkolasta, Martti Kaarlo Johannes Moilanen Kajaanista, Marja Anneli Partanen Oulusta, Mikko Tapani Suni Kempeleestä;

Lääketieteen lisensiaatin tutkinto

Hannu Riku Mikael Haanpää Oulusta, Anne Maarit Isotalo Oulusta, Katja Johanna Issakoff-Talala Seinäjoelta, Meerit Mirjami Leiviskä Raumalta, Janne Henrik Liisanantti Oulusta, Hanna Maria Mikkonen Oulusta, Anna-Kaisa Niemi Oulusta, Kaisa Maria Saavalainen Oulusta, Nina Maarit Salmela Oulusta, Marjo Kristiina Vuorela Oulusta;

Hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinto

Sanna Kristiina Karjalainen Oulusta, Jukka Sakari Leinonen Oulusta;

Terveystieteiden maisterin tutkinto

Marja Leena Raita Rovaniemeltä, Marjo Susanna Suhonen Oulusta;

Lääketieteen tohtorin tutkinto

Päivi Helena Tossavainen Oulusta;

Terveystieteiden tohtorin tutkinto

Leena Mirjami Paasivaara Oulusta;

TEKNILLINEN TIEDEKUNTA**Arkkitehdin tutkinto**

Esa Juhana Antero Säkkinen Toholammelta;

Diplomi-insinöörin tutkinto

Tuomas Antero Heikkinen Espoosta, Pekka Päiviö Huttunen Kajaanista, Anssi Olavi Hyvönen Iisalimesta, Reijo Antero Kangas Oulusta, Anni Maria Johanna Kauhanen Oulusta, Sari Helena Nieminen Kajaanista, Hannu Antero Nikkola Oulusta, Tomi Ville Nurmela Oulusta, Paula Maria Magali Paananen Oulusta, Matias Artturi Paloranta Oulusta, Kaisa Marja Pasanen Oulusta, Sami Alekski Pietilä Oulusta, Kalevi Antero Rantala Torniossa, Tarmo Sakari Sallinen Siikajoelta, Saila Mirjami Savolainen Konnevedeltä, Mikko Juha Matias Ukonaho Oulusta, Jussi Petteri Valkama Kokkolasta;

Tekniikan lisensiaatin tutkinto

Maarit Helena Erkkilä Oulusta, Janne Jooseppi Lehtomäki Oulusta.

APURAHOJA**SUOMEN KULTTUURIRAHASTON
POHJOIS-SAVON RAHASTON APURAHAT**

Suomen Kulttuurirahaston Pohjois-Savon rahaston apurahat 2003 ovat haettavina. Pohjois-Savon rahasto tukee Pohjois-Savossa tehtävää tai siihen kohdistuvaa tutkimusta, taiteellista työtä sekä kulttuuritoimintaa. Yleisehtona apurahan saamiselle on, että hakija tai kohde on Pohjois-Savosta.

Yleisrahasto jakaa apurahoja tieteen ja taiteen harjoittajille 135 000 euroa. Laajoihin, maakunnallisesti merkittäviin ja tavanomaista suurempaa rahoitusta vaativiin hankkeisiin voidaan myöntää 20 000 euroa yhtenä tai kahtena apurahana. Taiteen tukemiseen, ensisijaisesti kuvataiteilijalle myönnetään yhtenä apurahana 8 5000 euroa. Matti Korhosen nimikkopurahana jaetaan 6 000 euroa kansantaloustieteelliseen tutkimukseen. Lisäksi jaetaan vähintään 1 700 euron suuruisina apurahoina yhteensä 17 000 euroa lasten ja nuorten kulttuuritoimintaan; apurahoja voivat hakea opettajat tai lapsi-, koululais- ja nuorisoryhmien vetäjät.

H.J. Aminoffin rahasto jakaa Ylä-Savon talousalueelle 17 500 euroa, Keskusrahaston yhteydessä oleva Alma ja Jussi Jalkasen rahasto maatalouden ja bioteknologian tutkimukseen 90 000 euroa, josta osa vähintään neljänä kokovuotisena apurahana, 320 000 mk, Juhani Koskisen rahasto Kuopion yliopiston yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan tutkimukseen ja kansainväliseen toimintaan 13 500 euroa, Kuopion kaupungin rahasto Kuopioon liittyviin yliopistollisiin opinnäytetöihin, lähinnä pro gradu -töihin 8 500 euroa (yksi apuraha 1 700 euroa), Kuopion Sydännaisten rahasto sydän- ja verisuonitautien tutkimukseen 7 000 euroa, A.A. Laaksosen rahasto terveystieteelliseen tutkimukseen 185

500 euroa, Aili ja Helvi Rissasen rahasta herännäisyyden tieteelliseen tutkimukseen tai muihin kristillis-siveelliseltä sekä isänmaalliselta pohjalta nouseviin hankkeisiin 13 500 euroa, Hulda Tossavaisen rahasto reuma- ja sidekudostutkimukseen 45 000 euroa, Natalia ja Fredrik Truben rahasto sydän- ja verisuonitautien tutkimukseen 50 000 euroa, J.E. Tuovisen rahasto maaseutututkimukseen 20 000 euroa, Kerttu ja Oiva Turusen rahasto sokeritautien parantamiseen tai taudin hoidon helpottamiseen tähtäävään tutkimukseen 20 000 euroa sekä Vanhain Ystävien rahasto vanhusten hyvinvointia, viihtymistä ja vireyttä edistävään toimintaan 4 000 euroa.

Jalkasen, Laaksosen ja Truben rahastoista voidaan myöntää apurahoja nuorten tutkijoiden kokopäiväiseen työskentelyyn 6-12 kuukauden ajaksi.

Apurahoja ei myönnetä painatuskuluihin, laitehankintoihin, perusopintoihin tai niihin kuuluviin opiskelijavaihtoihin eikä takautuvasti jo tehtyä työtä, tutkimusta, opintomatkaa tms. varten.

Hakulomakkeita ohjeineen saa noutaa mm. Kuopion kaupunginkirjaston lukusalista, Kuopion yliopiston kirjastoista, KYS:in tieteellisestä toimistosta, Sibelius Akatemian toimistosta ja kuntien kulttuuritoimistoista. Lomakkeen voi myös täyttää ja tulostaa internetistä <www.skr.fi/mkr>. Hakemukseen liitetään tutkimus- tai käyttösuunnitelma, kustannusarvio ja ansioluettelo.

Hakemus liitteineen ja mahdollisten suositusten on oltava perillä viimeistään **3.3.2003 klo 15** osoitteessa Suomen Kulttuurirahaston Pohjois-Savon rahaston hoitokunta, Kuopion kesäyliopisto, TietoTeknia, Savilahdentie 6 B L7, 70210 Kuopio. Faksilla tai sähköpostilla lähetettyjä tai myöhästyneitä hakemuksia ei käsitellä.

**APURAHAT OPETUSVIERAILUJEN
TOTEUTTAMISEEN ARGENTIINAN JA
CHILEN KANSSA**

Kansainvälisen henkilöväihdon keskus CIMO myöntää apurahoja suomalaisille korkeakouluille Argentiinaan ja Chileen suuntautuvien opetusvierailujen suunnitteluun tai toteutukseen sekä vastaavasti näistä maista Suomeen saapuvien vierailuihin. Vierailut tulee toteuttaa 1.7.2003–30.6.2004 välisenä aikana.

Apurahaohjelman tavoitteena on edistää suomalaisten korkeakoulujen laitosten yhteyksiä kohdemaitten vastaavien laitosten kanssa. Hakijoina voivat olla suomalaisten korkeakoulujen opettajat. Hakemuksia otetaan vastaan kaikilta koulutusaloilta.

Apurahaa voi hakea: 1) Argentiinaan tai Chileen kohdistuvien opetusvierailujen valmisteluun sekä toteuttamiseen. Apurahan suuruus on korkeintaan 3 000 /projekti. 2) Argentiinasta tai Chilestä Suomeen opetusvierailulle kutsutulle maitten välisiin matkakustannuksiin sekä asumis- ja elinkustannuksiin Suomessa seuraavasti: matkakustannuksiin korkeintaan 1 200 sekä asumis- ja elinkustannuksiin 840 /kk. Vierailuaika Suomessa voi olla kestoaltaan ½–2 kk.

Apurahaa haetaan 31.3.2003 mennessä. Hakemukseen käsitelyaika on n. 2 kk.

Hakemukseen tulee sisältyä: selvitys vierailun tarkoituksesta ja mahdollisesta suunnitteilla olevasta yhteistyöprojektista aikatauluineen, matkan ajankohta, laskelma asumiskustannuksista ja yhteistyökumppanin ilmoitus halukkuudesta osallistua hankkeeseen.

CIMOn opetusvierailut hakulomakkeen voi tulostaa osoitteesta: <www.cimo.fi/Apurahaohjelmat/Hakulomake>

Hakemukset lähetetään osoitteeseen: Kansainvälisen henkilöväihdon keskus CIMO, Henkilöväihdon sihteeri Kirsti Merikanto, PL 343, 00531 Helsinki, puh. (09) 7747 7682, faksi (09) 7747 7064, sähköposti kirsti.merikanto@cimo.fi

KUOPION LUONNON YSTÄVÄIN YHDISTYKSEN APURAHAT

Tieteenala: Biologia.

1) Lehtori Betty Väänänen rahaston apurahat mieluiten savolaiselle perinnöllisyystieteen opiskelijalle tai tutkijalle.

2) Yhdistetystä rahastosta yhdistys jakaa ns. julkaisuapurahaa yhdistyksen toimintaa ja tarkoitusperiä tukevaa julkaisutoimintaa varten. Samasta rahastosta jaetaan kasvivaurioitutusapurahojia mieluiten nuorelle tutkijalle tai korkeakouluopiskelijalle, jonka opinnäytetyö kohdistuu ihmistöiminnan, esim. ilmaansaasteiden kasveille aiheuttamiin vaurioihin (hakijan jäsenyys KLYY:ssä tai opiskelu Kuopion yliopistossa katsotaan eduksi). Yhdistyksen rahastosta jaetaan lisäksi KLYY:n jäsenille luonnon harrastus-, tutkimus- ja suojelutoiminnan apurahoja.

Jaettavat summa: 1) 35.000 EUR, 2) julkaisuapuraha 2.000 EUR, kasvivaurioitutus 1.500 EUR, jäsenille harrastus- ym. toimintaan 8.000 EUR.

Vapaamuotoisiin hakemuksiin liitettävä ansioluettelo ja lyhyt (enint. 3 sivua) tutkimussuunnitelma. Hakemukset toimitettava **31.3.2003 mennessä** Atte von Wrightille, Kuopion yliopisto, soveltavan biotekniikan instituutti, PL 1627, 70211 Kuopio, puh. (017) 162 087, atte.vonwright@uku.fi. Yhdistyksen kotisivu <www.jmp.fi/~luonto/klyy/>

KAUPALLISTEN JA TEKNILLISTEN TIETEIDEN TUKISÄÄTIÖN APURAHAT

Kaupallisten ja teknillisten tieteiden tukisäätiö – KAUTE julistaa haettavaksi vuoden 2003 apurahat. Apurahoja myönnetään ensisijaisesti kaupallisten ja teknillisten tieteiden jatkotutkintojen (lisensointitöiden ja väitöskirjojen) rahoitukseen, sekä kauppatieteelliseen ja teknistieteelliseen tutkimus- ja julkaisutyöhön.

Apurahahakemukset on toimitettava säätiön toimistoon viimeistään **31.3.2003 klo 12.00 mennessä** osoitteella: Kaupallisten ja teknillisten tieteiden tukisäätiö – KAUTE, Ratavartijankatu 2, 00520 Helsinki.

Hakemuslomakkeen voi tulostaa ja yksityiskohtaiset tiedot hakumenettelystä saa säätiön kotisivulta <www.kaute.net>

HELSINGIN KAUPUNGIN TUTKIMUS-APURAHA 2003

Helsingin kaupunki julistaa haettavaksi 76 000 euroa tutkimusapurahoina. Apurahat on tarkoitettu ylemmän korkeakoulututkimuksen suorittaneille tutkijoille, myös lisensiaattityön ja väitöskirjojen tekijöille.

Etusijalla ovat kaupunkitalouteen ja elinkeinotoiminnan edellytyksiin liittyvät tutkimukset, kaupungin tilaamisen tai tuottamien palvelujen järjestämistä ja arviointia tukevat tutkimukset sekä tutkimukset, joissa käsitellään helsinkiläistä elinympäristöä ja arkielämää.

Hakemukset tulee toimittaa tutkimussuunnitelmineen, ansioluetteloineen ja mahdollisine suosituksineen kahtena kappaleena **12.3.2003 klo 16.00 mennessä** Helsingin kaupungin tietokeskukseen, Unioninkatu 28 A, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI.

Hakemuslomakkeen saa internetistä osoitteesta <www.hel.fi/tietokeskus> tai sen voi tilata numerosta (09) 169 2432.

Lisätietoja antavat erikoistutkija Markku Lankinen, puh. (09) 169 3111 ja tutkimusprofessori Harry Schulman, puh. (09) 169 3602.

APURAHAT VAIHTOEHTOISILLE TUTKIMUSMENETELMILLE

Vuonna 2003 valtion tulo- ja menoarvioon on sisällytetty 34 000 euron suuruinen määräraha sellaiseen tutkimukseen, jossa eläinkokeista siirrytään vaihtoehtoisin tutkimusmenetelmiin. Nämä määrärahat ilmoitetaan haettaviksi tutkijoille ja tutkijaryhmille.

Hakemukset osoitetaan maa- ja metsätalousministeriön elintarvike- ja terveysosastolle ja niissä on esitettävä tutkimussuunnitelma, suunnitelma rahan käytöstä sekä selvitys siitä, missä tutkimus on tarkoitus suorittaa. Lisäksi hakemuksissa on oltava luettelo kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana saaduista apurahoista ja hakijan/hakijoiden julkaisuluettelo. Hakemuksissa tulee mainita, josta hakemuksen kohteena olevaan tutkimukseen on samanaikaisesti anottu apurahaa muualta.

Hakemukset toimitetaan **31.3.2003 mennessä** maa- ja metsätalousministeriön elintarvike- ja terveysosastolle, PL 30, 00023 Valtioneuvosto.

EU-USA -OHJELMAN KOLMAS HAKUKIERROS ON AVATTU

Haku päättyy 28.3.2003.

Ohjelman tavoitteena on lisätä korkea-asteen ja ammatillisen koulutuksen yhteistyötä EU-maiden ja Yhdysvaltojen välillä. Ohjelman kautta pyritään edistämään mm. opiskelijoiden liikkuvuutta ja asiantuntemuksen vaihtoa sekä muodostamaan uusia kumppanuuksia. Yhteistyö toteutetaan oppilaitosten yhteenliittymien hankkeina.

Tuettavat hankkeet voivat olla:

– yhteenliittymien täytäntöönpanohankkeita (kolmevuotisia)

* vähintään 3 parteria sekä EU:sta että USA:sta, kolmesta eri EU-maasta ja kolmesta eri USA:n osavaltiosta – täydentäviä toimia (yksi- tai kaksivuotisia)

* vähintään kaksi kumppania EU:sta ja kaksi USA:sta

Tukielpöisiä yhteistyömuotoja hankkeissa ovat:

– organisaatioiden rakenteiden kehittäminen liikkuvuuden edistämiseksi

– opiskelija-, opettaja-, harjoittelija- ja hallintohenkilöstövaihdot

– innovatiiviset opetussuunnitelmien, -materiaalien yms. kehittämishankkeet

– lyhyet vähintään kolme viikkoa kestävä intensiiviohjelmat

– opetustehtävät, jotka liittyvät kiinteästi hankkeen opetussuunnitelman kehittämiseen

– informaatioteknologian oppimissovellusten kehittäminen

täminen ja levittäminen

– muut innovatiiviset hankkeet.

Toiminnan tulisi olla opiskelijakeskeistä ja suunnattua pedagogiseen yhteistyöhön. Lisäksi toivotaan, että hankkeet mahdollistavat kumppanuusyhteyksien luomisen myös liike-elämän, teollisuuden tai muiden hankkeeseen liittyvien organisaatioiden kanssa siten, että tämä osaltaan varmistaisi hankkeen jatkuvuuden EU-USA-ohjelman rahoituksen jälkeen.

Kolmivuotisten hankkeiden tuki on enintään 150 000 euroa eurooppalaisille yhteenliittymän osapuolille ja 200 000 dollaria USA:ssa toimiville kumppaneille. Kaksivuotisiin hankkeisiin voidaan myöntää eurooppalaisille osapuolille enintään 75 000 euroa ja USA:ssa toimiville kumppaneille 75 000 dollaria. Yksivuotisten hankkeiden tuen enimmäismäärä on 35 000 euroa eurooppalaisille osapuolille ja 35 000 dollaria USA:ssa toimiville kumppaneille.

Tiedot aikaisemmilla hakukierroksilla hyväksytyistä hankkeista sekä yleisohjeet ja hakulomakkeet myös suomeksi ovat saatavilla komission sivulta <europa.eu.int/comm/education/ec-usa/usa.html>

Lisätietoja: kv-asioiden suunnittelija Sanna Waris, puh. 553 4023, sähköposti: international.office@oulu.fi, huone HR 443.

EU-KANADA -OHJELMAN KOLMAS HAKUKIERROS

Takaraja 15.4.2003.

EU-Kanada-ohjelma edistää ERASMUS-tyyppistä yhteistyötä, jossa opiskelijavaihto on keskeisessä asemassa. Ohjelma pyrkii edistämään uutta ja innovatiivista koulutus- ja harjoitteluyhteistyötä ja täydentämään jo olemassa olevia kahdenkeskisiä projekteja. Ohjelmaan osallistuminen ei kuitenkaan edellytä aikaisempia yhteistyöprojekteja eikä vaikuta jo käynnissä oleviin projekteihin.

Kohderyhmä:

- korkea-asteen oppilaitokset
- ammatilliset oppilaitokset
- harjoitteluorganisaatiot
- liike-elämän edustajat
- kauppakamarit
- kansalaisjärjestöt
- tutkimuslaitokset.

Rahoitusta myönnetään kuitenkin vain korkea-asteen ja ammattillisille oppilaitoksille.

Tukea voi hakea seuraaviin toimintoihin:

- opiskelija- ja harjoittelijavaihdon organisointi EU-maat - Kanada (mukaanlukien kielivalmennus)
- opiskelija-, opettaja-, harjoittelija- ja henkilökuntavaihto
- yhteisten innovatiivisten koulutusohjelmien, opetusmateriaalien ja –menetelmien (mm. uudet opetusteknologiat) kehittäminen
- vähintään kolmen viikon mittaiset intensiivikurssit
- opetusvierailut kohdemaassa
- muut innovatiiviset projektit; uudet opetusteknologiat ja etäopetus, joiden tavoitteena on parantaa EU-maiden ja Kanadan korkeakoulutuksen, ammattikoulutuksen ja harjoittelun yhteistyön laatua.

Verkoston tulee täyttää seuraavat *minimiedellytykset*:

- kolme osapuolta sekä EU:sta että Kanadasta
- EU-partnereiden tulee olla **vähintään kolmesta**

eri maasta

– kanadalaisten partnereiden **vähintään kahdesta**

eri provinssista

– partnereista vähintään kolmen tulee olla korkeakouluja ja/tai ammatillisia oppilaitoksia sekä EU:n että Kanadan puolella, neljäs partneri voi olla jokin muu em. tyyppinen organisaatio.

Lisätietoja Kv-asioiden suunnittelija Sanna Waris, puh. 553 4023. Tiedusteluja voi lähettää myös sähköpostitse osoitteeseen International.Office@oulu.fi

Hakulomakkeita ja -ohjeita saa KV-yksiköstä HR 443. Ne löytyvät myös www:stä: <europa.eu.int/comm/education/canada/canada.html>

ROTARYSÄÄTIÖN STIPENDI LUKUVUODEKSI 2004-2005

Rotarysäätiön Ambassadorial Scholarship - stipendi lukuvuodeksi 2004-2005 on haettavana ulkomaisessa yliopistossa tapahtuvaa perus- tai jatko-opiskelua varten. Stipendi on itäsuomalaisten korkeakouluopiskelijoiden haettavana (entisten Kymen, Mikkelin, Pohjois-Karjalan ja Kuopion läänien alueet).

Apurahan suuruus on maksimissaan 25 000 \$.

Lähemmät tiedot ja hakuohjeet saa internetistä osoitteesta: <www.saunalahti.fi/digitcom/rotary>

Hakemukset on toimitettava **31.3.2003 mennessä** osoitteella: Edvin Seppänen, Niemekkeentie 2, 50170 Mikkelin, puh. 050 308 8368, sähköposti edvin.seppanen@digitcomp.inet.fi

ROTARY WORLD PEACE SCHOLARSHIP 2004-2006

Rotary World Peace Scholarship 2004-2006 for study at The Rotary Centers for International Studies in Peace and Conflict Resolution.

Järjestelmässä on mukana 7 yliopistoa eri puolilla maailmaa. Stipendiaateiksi halutaan henkilöitä, joilla on edellytyksiä ja halua toimia konfliktien ratkaisemisen ja maailmanrauhan hyväksi.

Stipendejä jaetaan maailmanlaajuisesti noin 70. Stipendi kattaa kahden lukuvuoden master's-tason opinnot jossakin em. yliopistossa, mukaan lukien matkat kotipaikkakunnalta opiskelupaikkakunnalle sekä asumisen ja elinkustannukset ym. kulut.

Itäsuomalaiset hakijat (entisen Kymen, Mikkelin, Pohjois-Karjalan tai Kuopion läänin alue) saavat lähemmät tiedot ja hakuohjeet internet-osoitteesta: <www.saunalahti.fi/digitcom/rotary/wpeace0406> tai alla mainitulta rotarypiiristä 1430 stipendikomitean edustajalta. Stipendiä haetaan **31.5.2003 mennessä** jonkin rotaryklubin kautta.

Rotarypiiri 1430, stipendikomitea, Edvin Seppänen, Niemekkeentie 2, 50170 Mikkelin, puh. 050 308 8368, sähköposti edvin.seppanen@digitcomp.inet.fi

AVOIMIA VIRKOJA JA TOIMIA

OULUN YLIOPISTO

Yliopistopaino

Toimistosihteerin virka (A12). Toimistosihteerin päätehtävät ovat erilaisia julkaisu- ja oppimateriaalin tuottamisen jälkikasittelytehtäviä, kuten puhtaaksileikkausta, liimausta, kierresidontaa sekä tuotetun materiaalin toimituksia asiakkaille. Lisäksi toimistosihteerin tehtäviin kuuluu henkilökorttikuvauksiin ja kansiteksteihin liittyviä tietokoneella tehtäviä töitä.

Arvostamme kykyä vastuulliseen työskentelyyn, palveluhenkisyttä ja yhteistyökykyä.

Lisätietoja antaa ma. painonpäällikkö Keijo Härkönen, puh. 553 3040.

Talous- ja toimitilapalveluille osoitetut hakemukset tulee toimittaa yliopiston kirjaamoon, osoite PL 8000, 90014 OULUN YLIOPISTO tai käyntiosoite Pentti Kaiteran katu 1, 90570 Oulu, viimeistään **21.2.2003**.

CENTRE FOR WIRELESS COMMUNICATIONS

Oulun yliopiston tietoliikennelaboratorion yhteydessä toimiva kansainvälinen Centre for Wireless Communications (CWC) -tutkimusyksikkö keskittyy ulkopuolisella rahoituksella toteuttaviin hankkeisiin. Yksikön vuosittainen budjetti on lähes 3 MEUR ja henkilöstön määrä on noin 50. Hankkeista monet ovat kansainvälisiä ja yhteistyökumppanimme ovat Aasiasta, Euroopasta, Australiasta ja Pohjois-Amerikasta. Kansainvälisen toiminnan yhä laajentuessa CWC hakee henkilöä määräaikaan virkasuhteeseen (2 vuotta), mutta työsuhteen oletetaan jatkuvan yli määräajan.

PROJEKTIKOORDINAATTORI

Projektikoordinaattorin tehtäviin kuuluu mm. rahoitushakemusten ja tutkimussopimusten valmistelua, projektien taloushallintoa, henkilöstöasioiden hoitamista sekä kansainvälisten tilaisuuksien järjestämistä. Odotamme hakijoilta ylempää korkeakoulututkintoa, aikaisempaa kokemusta projektien suunnittelusta ja hallinnasta sekä talous- ja henkilöstöhallinnosta, hyvää englannin kielen taitoa, kykyä itsenäiseen työhön ja hyviä sosiaalisia taitoja.

Palkkauksessa noudatetaan Oulun yliopiston projektihenkilöstön palkkausohjeita.

Hakemukset, joita ei palauteta, pyydetään toimittamaan 21.2.2003 klo 16 mennessä osoitteeseen Centre for Wireless Communications, Laila Kuhalampi, PL 4500, 90014 Oulun yliopisto. Lisätietoja tehtävästä antaa Laila Kuhalampi, laila.kuhalampi@ee.oulu.fi. Lisätietoja yksiköstä löytyy osoitteesta: www.cwc.oulu.fi

OULUN YLIOPISTO

Työllistymispalvelut

Kolme suunnittelijan virkaa (A 22).

Työllistymispalveluiden tehtävänä on opiskelijan tukeminen hänen työllistyytensä edellytysten parantamisessa sekä yhteistyö koulutusohjelmien kanssa työelämätarpeiden huomioon ottamisessa ja niiden työllistävyyden edistämässä. Keskeisiä toimintamuotoja ovat opiskelu- ja työllistymistavoitteita selkeyttävä uraohjaus, yhteistyö tiedekuntien ja laitosten kanssa opintojen suunnittelua tukevassa opintoneuvonnassa, opiskeluaikaisen harjoittelun kehittäminen, työnhakuun liittyvä ohjaus ja valmennus sekä työelämää, ammattikuvia ja niiden osaamisvaatimuksia koskevan tiedon tuottaminen opiskelijoiden ja laitosten saatuille.

Suunnittelijoiden tehtäviin kuuluvat mm. seuraavat keskeiset tehtävät

- työelämäpalautejärjestelmän kehittäminen ja valmistuneiden sijoittumista koskevan tiedon tuottaminen
- opiskelijoiden uraohjaus
- työelämävalmiuksia edistävän koulutuksen suunnittelu ja toteutus
- toimintaan liittyvien verkkopohjaisten ympäristöjen kehittäminen ja ylläpito
- opiskelijoiden harjoittelun kehittäminen ja koordinointi
- yhteistyö tiedekuntien ja laitosten kanssa opetuksen työelämäintegraatiossa
- yhteydenpito yliopistosta valmistuneisiin ja heidän työnantajiansa opintojen työelämäyhteyksien kehittämiseksi sekä muu alumnitoiminta.

Suunnittelijan virkaan hakevalta odotetaan ylempää korkeakoulututkintoa.

Hakemuksessaan hakijan toivotaan esittävän omat näkemyksensä yliopiston työllistymispalvelutoiminnan tavoitteista, ajankohtaisista haasteista ja toiminnan kehittämiseksi. Tämän lisäksi hakija voi esittää edellytyksensä koko työllistymispalvelutiimin vetäjäksi.

Hakemukset tulee laatia niin, että ne osoittavat hakijan ammattitaitoa työnhaun asiantuntijana. Lisätietoja antaa tarvittaessa kehitysjohtaja Paavo Sippola, puh. 553 4020.

Hakemukset liitteineen tulee toimittaa yliopiston kirjaamoon, käyntiosoite Pentti Kaiteran katu 1, Linnanmaa, postitusosoite PL 8000, 90014 Oulun yliopisto, viimeistään **3.3.2003 klo 16.15**.

MUISSA YLIOPISTOISSA AVOINNA OLEVIA VIRKOJA LÖYTYY SIVULTA:

www.hallinto.oulu.fi/yhallint/kuulutus/virat.html

LIIKUNTATIEDOTUKSET

SUKSIPARTIO SUJAKKA -TAPAHTUMAAN YLIOPISTON JOUKKUEITA

Pohjan Prikaatin Kilta ry järjestää **lauantaina 15.3.** seitsemännen kerran SUKSIPARTIO SUJAKKA–talviliikunta-tapahtuman, johon yliopisto maksaa mukaan viisi viiden hengen joukkuetta (miehiä ja/tai naisia).

Sujakka hiihdetään Hiukkavaaran maastossa ja matkan aikana järjestäjät tarjoavat keittolounaan ja mehua sekä maalissa peseytymismahdollisuuden saunoineen ja päivällisen.

Tavoitteena on hiihtää 5-henkisinä joukkueina n. 30 kilometrin lenkki vapaavalintaisella tyyllillä ja suoriutua erilaisista erä- ja kansalaistaitoja mittaavista tehtävistä retken varrella. Kyse ei siis ole hiihtokilpailusta. Vaikka partioiden pisteet ja sijoitukset tehtävärastien perusteella lasketaan, niin tapahtuman pääajatus on tarjota ryhmille mukavia yhdessäolon hetkiä mielekkään liikunnan ja tekemisen

parissa.

Sujakan jälkipelijuha (avec) ja palkintojen jako pidetään Oulun kasarmin upseerikerholla klo 18 alkaen.

Voit ilmoittautua 28.2. mennessä joko yksinäsi, kaverin kanssa tai koko porukalla liikuntasuunnittelijalle. Häneltä saat myös lisätietoja.

Työyhteisöt ja muut porukat, pankaaahan töpinäksi ja tulkaa mukaan tähän mukavaan tapahtumaan!

HARJOITUSVUOROJEN PERUUTUKSIA

”Raksan” (Kasarmintie 4) harjoitusvuorot on peruttu 24.2.-3.3. liikuntasalin lattian kunnostuksen takia.

MARKKU SAARELA

liikuntasuunnittelija, 8OPIN
puh. 553 4029, markku.saarela@oulu.fi

HALUTAAN VUOKRATA

Projektiimme ulkomailta tulevalle tutkijalle asunto 2h+k maaliskuusta 2003 alkaen. Mielellään kalustettuna. Yhteydenotot: Auli Suorsa/CUPP-projekti, puh. 553 7720, auli.suorsa@oulu.fi

20.2.2003 Biology Thursday Seminar:

Per Ingvarsson, Dept. of Ecology and Environmental Science, University of Umeå, Sweden:
Nucleotide diversity and haplotype structure at the Adh1 locus in Populus.
Linnanmaa, Kuusamonsali (YB210) at 12.15.

24.2.2003 Pohjoisen hyvinvoinnin, terveyden ja sopeutumisen tutkijakoulun kuukausiesitelmä:

James Berner, Alaska Native Tribal Health Consortium, Anchorage, USA:
The health status of Alaska natives. A people in transition.
Kastellin tutkimuskeskuksen auditorio, Aapistie 1 klo 15.00–16.30.

25.2.2003 Biocenter Oulu Graduate School Advanced Course:

Protein Ligand Interactions: Biology and Methods

Pak-Lee-Chau, Dept. of Biochemistry, University of Cambridge, UK:
Protein-ligand dissociation.
Linnanmaa, Auditorium L7 at 15.15.

27.2.2003 Biocenter Oulu Seminar Series:

Helmut Pospiech, Dept. of Biochemistry:
DNA polymerase epsilon and the mystery of eukaryotic DNA replication.
Auditorium of the Dept. of Pharmacology and Toxicology, Aapistie 5 at 15.15.

27.2.2003 Yhtiöyksilöllisyys yhteisön ja yksilön arvoissa ja päätöksenteossa

Edistyksellinen Tiedeliitto ry:n ja Oulu-opiston järjestämässä vaalipaneelissa kansanedustajaehdokkaat Liisa Jaakonsaari, Erkki Pulliainen, Mikko Raudaskoski, Reijo Sallinen ja Kyösti Oikarinen.
Pohjankartano, Suvantokatu 1 klo 18–20.

28.2.2003 Infotech Oulu Lecture Series:

Heikki Kälviäinen, Lappeenranta University of Technology:
Feature extraction using Gabor filtering.
Linnanmaa, room TSI27 at 14.15–16.00.
<www.infotech.oulu.fi/LS>

4.3.2003 Biocenter Oulu Graduate School

Advanced Course:

Protein Ligand Interactions: Biology and Methods

Vincent Eijsink, NLH's Multidisciplinary Food Research Program, Dept. of Chemistry and Biotechnology, Agricultural University of Norway:
Structural enzymology studies.
Linnanmaa, Auditorium L7 at 15.15.

VÄITÖSTILAISUUDET

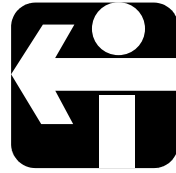
21.2.2003 Riitta Palovuori/patologian laitos:

Solu-soluliitosten ja aktiinitukirangan säätely normaaleissa ja muuntuneissa epiteelisoluissa.
Farmakologian ja toksikologian laitoksen luentosali, Aapistie 5 klo 12.

28.2.2003 Ulla Lassi/prosessi- ja ympäristötekniikan osasto:

Ikäntymiskorrelaatioista Euro IV -päästörajoihin suunnitelluilla Pd-Rh -kolmitoimikatalyyteillä.
Linnanmaa, Kuusamonsali (YB210), klo 12.

2

.5304

Port Payé
Finlande
PMM
90100193

tietopisto
Oulun yliopistoväen tiedotuslehti